

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΣΕΡΒΙΑΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	3
2 - ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	8
3 -ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	11
4 - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ	13
5 - ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	17
6 - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	19
7 - ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ	24
8 - ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	26
9 - ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	27

ΓΕΝΙΚΑ

Η Δημοκρατία της Σερβίας (Republika Srbija) βρίσκεται στο σταυροδρόμι της κεντρικής και νοτιοανατολικής Ευρώπης και καλύπτει το νότιο τμήμα της πεδιάδας των Πανοναίων και τα κεντρικά Βαλκάνια. Μια μεσόγειος χώρα, η Σερβία με τα σύνορα της Ουγγαρίας προς τα βόρεια, η Ρουμανία και η Βουλγαρία στα ανατολικά, η Βόρεια Μακεδονία και η Αλβανία προς νότο, και η Κροατία, η Βοσνία και το Μαυροβούνιο προς τα δυτικά. Η πρωτεύουσα της Σερβίας, το Βελιγράδι, είναι από τις παλαιότερες πόλεις της Ευρώπης και μία από τις μεγαλύτερες στη νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η συνολική έκταση της Σερβίας είναι 88.361km² (συμπεριλαμβανομένου του Κοσσυφοπέδιου) και είναι η τρίτη μεγαλύτερη χώρα στη Βαλκανική Χερσόνησο, μετά την Ελλάδα και τη Βουλγαρία. Το σερβικό κλίμα ποικίλλει μεταξύ ενός ηπειρωτικού κλίματος στο βορρά με κρύους χειμώνες και καυτά καλοκαιρινά καλοκαίρια με καλά κατανεμημένα σχέδια βροχοπτώσεων και ένα πιο αδριατικό κλίμα στο νότο με ζεστά ξηρά καλοκαίρια και φθορές και σχετικά κρύους χειμώνες. Η χώρα έχει ένα καλά ισορροπημένη περιοχή θερμοκρασιών. κατά τη διάρκεια ενός έτους, η θερμοκρασία τυπικά κυμαίνεται από -3 ° C έως 28 ° C και είναι σπάνια κάτω από -10 ° C ή πάνω από 34 ° C.

Η Σερβία έχει συνολικό πληθυσμό περίπου 7.186.862 (περίπου 9.000.000 με το Κοσσυφοπέδιο και Метохија) και η συνολική πληθυσμιακή πυκνότητα είναι μέτρια σε περίπου 82 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Η επίσημη γλώσσα είναι η σερβική, αλλά τα αγγλικά χρησιμοποιούνται ευρέως και χρησιμοποιούνται τακτικά στην επιχείρηση. Η πρωτεύουσα του Βελιγραδίου έχει πληθυσμό περίπου 1.640.000 και βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της χώρας. Άλλες μεγαλύτερες πόλεις είναι το Novi Sad, το Nis, το Kragujevac και το Subotica.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Μετά την αλλαγή της κυβέρνησης το 2000, η δομή της κυβέρνησης έχει γίνει πιο παρόμοια με άλλες δυτικές δημοκρατίες, όπου προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο πολιτικός πλουραλισμός και η ιδιωτική ιδιοκτησία. Η Σερβία κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και κάθε χρόνο προχωρεί στο μακροπρόθεσμο στόχο της να γίνει μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).

Το σύνταγμα της Δημοκρατίας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα ευρωπαϊκά συντάγματα. Το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Σερβίας εγκρίθηκε από την Εθνοσυνέλευση της Δημοκρατίας της Σερβίας σε ειδική σύνοδο στις 30 Σεπτεμβρίου 2006 και εγκρίθηκε με δημοψήφισμα στις 28 και 29 Οκτωβρίου 2006.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Η Σερβία έλαβε το καθεστώς υποψήφιας χώρας με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την 1η Μαρτίου 2012. Το Σεπτέμβριο του 2013 τέθηκε σε ισχύ συμφωνία σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Σερβίας και τελικά, στις 21 Ιανουαρίου 2014, πραγματοποιήθηκε η 1η Διακυβερνητική Διάσκεψη, σηματοδοτώντας την επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων προσχώρησης της Σερβίας στην ΕΕ.

Η Σερβία έχει επίσης υπογράψει αρκετές εμπορικές συμφωνίες όπως η Ευρωπαϊκή Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) και η Κεντροευρωπαϊκή Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (CEFTA), καθώς και συμφωνίες με την ΕΕ, την Τουρκία, τη Λευκορωσία και τη Ρωσία. Μετά από όλη την αναταραχή στη δεκαετία του 1990, η Σερβία βρίσκεται πλέον σταθερά στο δρόμο για ένταξη στην ΕΕ και να γίνει ένας ελκυστικός προορισμός για ξένους επενδυτές.

Η Σερβία ανασυγκροτεί επίσης τις σχέσεις με ιστορικούς εταίρους από το "μη ευθυγραμμισμένο κίνημα" και διευρύνει τις σχέσεις με άλλους εταίρους που αναζητούν επενδυτικές ευκαιρίες στην Ευρώπη. Τα τελευταία χρόνια, αυτή η προσέγγιση έχει αποδειχθεί επωφελής και οι εισροές από μη παραδοσιακούς εταίρους έχουν αποκτήσει όλο και μεγαλύτερη σημασία, όπως εξηγείται από την εταιρική σχέση με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΕΑΕ) σε διάφορους τομείς.

Η Σερβία επιδιώκει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της έναντι της ΕΕ, διατηρώντας παράλληλα καλούς όρους με στρατηγικούς παράγοντες εκτός ΕΕ, ιδίως τη Ρωσία, την Κίνα και τα ΗΑΕ. Διατήρησε μια εγκάρδια σχέση με τη Ρωσία, ειδικά σε ζωτικούς τομείς όπως η ενέργεια.

Οι κοινοβουλευτικές εκλογές του Μαρτίου 2014 έδωσαν στη Σερβία μια σπάνια ευκαιρία να μειώσει τον πολιτικό κατακερματισμό που χαρακτήρισε το παρελθόν και να οικοδομήσει μια νέα δυναμική για μακροχρόνιες οικονομικές μεταρρυθμίσεις.

Η κυβέρνηση που σχηματίστηκε μετά τις εκλογές του Απριλίου 2016 ενίσχυσε την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, διευρύνοντας το επίκεντρο ώστε να συμπεριλάβει και τον κοινωνικό μετασχηματισμό. Παρόλο που τα αποτελέσματα των προεδρικών εκλογών του 2017 οδήγησαν σε αλλαγή του πρωθυπουργού (όπως ο κατεστημένος ήταν ο νέος πρόεδρος της Σερβίας), η κυβέρνηση υπέστη ελάχιστες αλλαγές, επιτρέποντάς της να διατηρήσει έμφαση στη μεταρρύθμιση της κρατικής διοίκησης, των δημόσιων οικονομικών και της οικονομίας, καθώς και η συνέχιση της διαδικασίας προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Μετά την άνετη νίκη του κυβερνώντος κόμματος στις τοπικές εκλογές του Βελιγραδίου τον Μάρτιο του 2018, ανακοινώθηκε όμως ο ανασχηματισμός της κεντρικής κυβέρνησης, αλλά από τότε αναβλήθηκε λόγω των αυξημένων εντάσεων με το Κοσσυφοπέδιο.

Το πρόγραμμα οικονομικής μεταρρύθμισης της κυβέρνησης επικεντρώνεται στη διασφάλιση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, στην ανάσχεση της περαιτέρω συσσώρευσης χρέους και στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος για την οικονομική ανάκαμψη και την ανάπτυξη, με στόχο την προώθηση της απασχόλησης και την αύξηση του βιοτικού επιπέδου.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και τα κολέγια, είναι ως επί το πλείστον δωρεάν και ανήκουν στο κράτος. Η εκπαίδευση είναι υψηλού επιπέδου και εγκρίνεται παγκοσμίως. Η Σερβία παρέχει επίσης την ευκαιρία για εκπαίδευση σε αρκετές χώρες

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αλλαγές που εισήγαγε η σερβική Κυβέρνηση προς διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας κατά το 2018

- Η Σερβία έκανε ευκολότερη την έναρξη μιας επιχείρησης, μειώνοντας τα τέλη πιστοποίησης υπογραφών και, μειώνοντας τον χρόνο εγγραφής των επιχειρήσεων στο μητρώο.
- Η Σερβία βελτίωσε την αξιοπιστία του συστήματος διαχείρισης της γης μέσω της εφαρμογής ενός γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών.
- Η Σερβία διευκόλυνε την εκτέλεση συμβάσεων με την υιοθέτηση ενός νέου νόμου επιβολής που διευρύνει και αποσαφηνίζει τις ευθύνες των εκτελεστικών φορέων καθώς και τις αρμοδιότητες των δικαστηρίων κατά τη διαδικασία επιβολής.
- Η Σερβία μείωσε το χρόνο που απαιτείται για να αποκτήσει άδεια κατασκευής με την εισαγωγή ενός ηλεκτρονικού συστήματος εφαρμογών.

Η οικονομία της Σερβίας βασίζεται στην ελεύθερη επιχείρηση, με τις περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες να πραγματοποιούνται στον ιδιωτικό τομέα.

Ως μετακομμουνιστική χώρα, η Σερβία είχε μια κληρονομιά κρατικής ιδιοκτησίας εδώ και πολλά χρόνια. Μετά από μια διαδικασία μετάβασης στην ιδιωτική ιδιοκτησία κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, από τον 21ο αιώνα η Σερβία είχε γίνει τακτικό μέρος της Ευρώπης με πλειοψηφική ιδιωτική ιδιοκτησία. Μέσω μιας διαδικασίας οικονομικής απελευθέρωσης, η χώρα γνώρισε γρήγορη οικονομική ανάπτυξη.

Το συνολικό εξωτερικό εμπόριο στη Δημοκρατία της Σερβίας την περίοδο Ιανουαρίου – Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε σε 38.189,8 εκατ. Ευρώ, ήτοι αύξηση 10,9% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2017.

Αναλυτικότερα, η αξία των εξαγωγών ανήλθε σε 16.271,4 εκατ. Ευρώ, δηλαδή αύξηση 8,1%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο και η αξία των εισαγωγών ανήλθε σε 21.918,4 εκατ. Ευρώ, ήτοι αύξηση κατά 13%. Το έλλειμμα ανήλθε σε 5.647 εκατ. Ευρώ, δηλαδή αύξηση 30% ενώ ο λόγος εξαγωγών - εισαγωγών διαμορφώθηκε στο 74,3%, χαμηλότερος σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (77,5%).

Αναφορικά με τη διάρθρωση των σερβικών εξαγωγών σύμφωνα με τον προορισμό των προϊόντων, τα πιο αξιοσημείωτα ήταν τα διαρκή προϊόντα 58,4% (11.221,3 εκατ. δολάρια ΗΠΑ), τα καταναλωτικά αγαθά 30,4% (5.839,5 εκατ. δολάρια) και ο μηχανολογικός εξοπλισμός 11,30% (2.164,7 εκατ. Ευρώ). Όσον αφορά τη διάρθρωση των εισαγωγών, τα σημαντικότερα ήταν τα διαρκή προϊόντα 56,9% (14.726,1 εκατ. δολάρια ΗΠΑ), τα καταναλωτικά αγαθά 18,6% (4.815,6 εκατ. δολάρια ΗΠΑ) και ο εξοπλισμός 12,7% (3.295 εκατ. δολάρια ΗΠΑ).

Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιπροσωπεύουν το 63,2% του συνολικού εξωτερικού εμπορίου της Σερβίας και το υπόλοιπο 36.8% αφορά στα κράτη με τα οποία η χώρα έχει υπογράψει τη κεντρική Ευρωπαϊκή Συμφωνία ελεύθερου εμπορίου (ΚΕΣΕΕ) Με τα κράτη αυτά το σερβικό εξωτερικό εμπόριο, κατά την περίοδο αναφοράς, παρουσίασε εμπορικό πλεόνασμα που έφθασε τα 2 εκατ. ευρώ, ήτοι μία αύξηση σε σχέση με το 2017 κατά 5,27.

Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι της Σερβίας ήταν:

<i>Χώρα</i>	<i>Εξαγωγές εκατ. Ευρώ</i>	<i>Χώρα</i>	<i>Εισαγωγές εκατ. Ευρώ</i>
<i>Ιταλία</i>	1986.5	<i>Γερμανία</i>	2942.2
<i>Γερμανία</i>	1942.2	<i>Ιταλία</i>	2047.9
<i>Βοσνία και Ερζεγοβίνη</i>	1293.5	<i>Κίνα</i>	1836.5
<i>Ρουμανία</i>	968.9	<i>Ρωσική Ομοσπονδία</i>	1726
<i>Ρωσική Ομοσπονδία</i>	864.9	<i>Ουγγαρία</i>	1052.3

Όπως παρατηρήθηκε, το μεγαλύτερο πλεόνασμα του εξωτερικού εμπορίου επετεύχθη με τις γειτονικές χώρες της Σερβίας, ήτοι με τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, με το Μαυροβούνιο και τη Βόρεια Μακεδονία.

Όσον αφορά στις άλλες χώρες, σημειώθηκε πλεόνασμα της Σερβίας στο εμπόριο με τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, τη Σλοβακία, την Κροατία, την Ιταλία, τη Μεγάλη Βρετανία, τη Σουηδία και τη Σλοβενία. Αντίθετα το μεγαλύτερο έλλειμμα παρατηρήθηκε στο εμπόριο με την, με τη Γερμανία, με τη Ρωσική Ομοσπονδία, με τη Τουρκία, το Ιράκ, την Ουγγαρία, τη Πολωνία, το Βέλγιο, την Ουκρανία, τη Κορέα, την Αυστρία, τις ΗΠΑ, και τη Γαλλία, την Ισπανία

Οι παρακάτω πρώτες πέντε κατηγορίες στις σερβικές εξαγωγές αντιπροσώπευαν το 32,% των συνολικών εξαγωγών της ενώ οι παρακάτω πέντε πρώτες κατηγορίες των σερβικών εισαγωγών αντιπροσώπευαν το 27,5% των συνολικών εισαγωγών της χώρας.

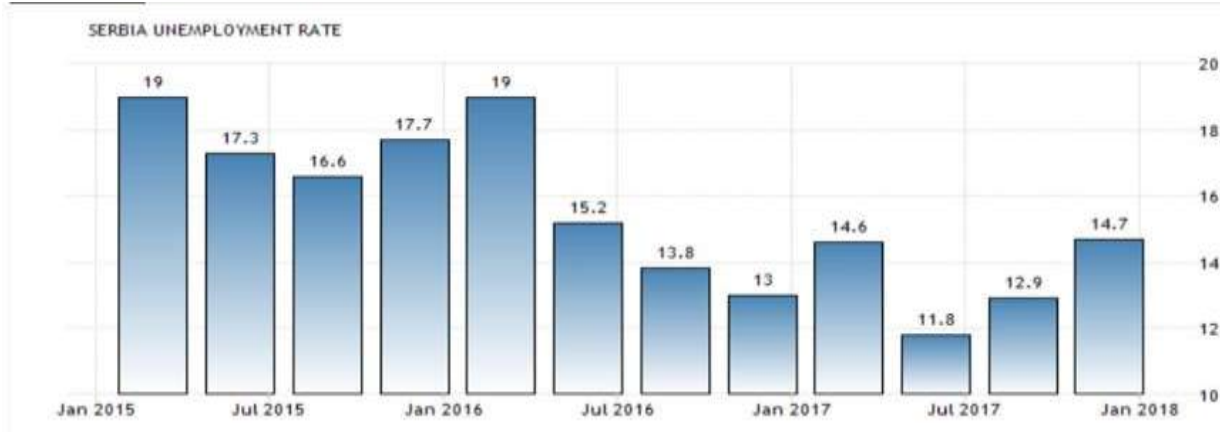
<i>Εξαγωγές</i>	<i>εκατ. Ευρώ</i>	<i>Εισαγωγές</i>	<i>εκατ. Ευρώ</i>
<i>Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές</i>	1720.9	<i>Οδικά οχήματα</i>	1651.7
<i>Οδικά οχήματα</i>	1068.2	<i>Παράγωγα πετρελαίου</i>	1504.4
<i>Σίδηρο και ατσάλι</i>	894.9	<i>Ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές</i>	1277.4
<i>Καουτσούκ προϊόντα από καουτσούκ</i>	759.4	<i>Μηχανολογικός εξοπλισμός</i>	862.7
<i>Μη σιδηρούχα μέταλλα</i>	751.1	<i>Σίδηρο και ατσάλι</i>	738.8

Ο εργατικός νόμος της Σερβίας ρυθμίζει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις υποχρεώσεις του εργοδότη και των εργαζομένων. Η αγορά εργασίας έχει γίνει πιο ανταγωνιστική με τις τελευταίες τροποποιήσεις του εργατικού δικαίου το 2014 και περισσότερο σύμφωνη με τη νομοθεσία της ΕΕ.

Η σύμβαση εργασίας μπορεί να συνάπτεται για ορισμένο (μέχρι 2 έτη) ή αόριστο χρονικό διάστημα. Οι εργοδότες που απασχολούν 20 ή περισσότερους υπαλλήλους υποχρεούνται να απασχολούν ορισμένο αριθμό ατόμων με αναπηρία, ανάλογα με το συνολικό αριθμό των εργαζομένων. Ένας εργοδότης μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση αυτή με

την εκτέλεση πληρωμών προς ειδικά κεφάλαια στα ελάχιστα ποσά που ορίζονται από το νόμο.

Ανεργία στη Σερβία

NOMISMA

Το επίσημο νόμισμα είναι το σερβικό δηνάριο (RSD). Η μέση συναλλαγματική ισοτιμία είναι περίπου 118,45 RSD για 1 ευρώ.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η Σερβία δεν έχει ακόμη χρησιμοποιήσει όλους τους πόρους της, είτε γεωγραφικά είτε ως προς τους φυσικούς της πόρους. Υπάρχουν σημαντικές αναξιοποίητες ευκαιρίες και είναι μόνο θέμα χρόνου πριν η Σερβία γίνει ένας προτιμώμενος προορισμός για ξένους επενδυτές.

Η Σερβία έχει πολλές συνθήκες με χώρες σε όλο τον κόσμο:

- Ενδιάμεση εμπορική συμφωνία της ΕΕ
- ΗΠΑ - σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων
- Ρωσία, Λευκορωσία και Καζακστάν - συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών
- CEFTA, ΕΖΕΣ, Τουρκία - συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών.

Η ενδιάμεση συμφωνία μεταξύ της Σερβίας και της ΕΕ επιτρέπει την ελεύθερη εξαγωγή όλων των προϊόντων που προέρχονται από τη Σερβία, δηλαδή εκείνων που είναι πλήρως κατασκευασμένα στη Σερβία ή που χρησιμοποιούν υλικά που προέρχονται από χώρες της ΕΕ, την Τουρκία ή τις χώρες που είναι στη διαδικασία ένταξης στην ΕΕ.

Μια συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Σερβίας και των χωρών ΕΖΕΣ (Νορβηγία, Λιχτενστάιν, Ισλανδία και Ελβετία) επιτρέπει σε Σέρβους εξαγωγείς να εξάγουν αγαθά στις χώρες αυτές χωρίς δασμούς ή άλλους φόρους.

Η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών με τη Ρωσική Ομοσπονδία καθιστά τη Σερβία ιδιαίτερα ελκυστική για τους ξένους επενδυτές και κατασκευαστές, δεδομένου ότι η Σερβία είναι η μόνη χώρα εκτός της Κοινοπολιτείας Ανεξαρτήτων Κρατών, η οποία απολαμβάνει τα οφέλη από το αφορολόγητο εμπόριο με τη Ρωσία. Τα εμπορεύματα που παράγονται στη Σερβία ή εκείνα των οποίων η δεσπόζουσα αξία προστίθεται στη Σερβία (τουλάχιστον κατά 50% υψηλότερη από την αρχική τιμή) θεωρούνται καταγωγής Σερβίας και υπόκεινται σε 1% εισαγωγικό φόρο κατά την είσοδό τους στη ρωσική αγορά.

Ορισμένα από τα βασικά κίνητρα για ξένους επενδυτές στη Σερβία περιλαμβάνουν:

- Πρόσβαση σε μια αγορά άνω των επτά εκατομμυρίων πολιτών (περίπου 9 εκατομμύρια, συμπεριλαμβανομένου του Κοσσυφοπεδίου και της Μετοχίγια)
- Μια θέση που συνορεύει με τον πυρήνα της ΕΕ και βρίσκεται μέσα σε μια αναπτυσσόμενη ανατολικοευρωπαϊκή αγορά
- Κίνητρα για επενδύσεις
- Ένα εξειδικευμένο και ανταγωνιστικό εργατικό δυναμικό
- Πολυμερείς και διμερείς συμβάσεις, μειώνοντας ή εξαλείφοντας σημαντικά το κόστος εξαγωγής / εισαγωγής.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η Σερβία έχει γίνει ένας πολύ ελκυστικός προορισμός για επιχειρηματική δραστηριότητα λόγω των λειτουργικών εξόδων, τα οποία είναι χαμηλότερα στο Βελιγράδι από ό, τι σε άλλες μεγάλες πόλεις της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το φορολογικό σύστημα της Σερβίας είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για τις επενδύσεις. Εκτός από τους χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές στην Ευρώπη, οι επενδύσεις μπορούν να επωφεληθούν από πιθανά φορολογικά κίνητρα που δημιουργούν εξαιρετικές συνθήκες εκκίνησης.

Ακολουθεί συνοπτική ανάλυση SWOT, στην οποία απαριθμούνται χρήσιμα στοιχεία για την αγορά της Σερβίας, που θεωρούμε ότι θα διευκολύνουν τη λήψη τεκμηριωμένων επιχειρηματικών αποφάσεων:

Δυνατά Σημεία (Strengths)	Αδύνατα Σημεία (Weaknesses)
- Ευρωπαϊκή προοπτική - Γεωγραφική εγγύτητα - Ιστορικοί φιλικό δεσμοί - Ικανοποιητικό επίπεδο εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού - Χαμηλή φορολογία επί των κερδών - Χαμηλό επίπεδο μισθών - Στήριξη από Διεθνείς Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς - Διμερείς Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου με Ευρωπαϊκή Ένωση, Ρωσία-Καζαχστάν-Λευκορωσία, Τουρκία και Χώρες Κεντρο-Ευρωπαϊκής Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου	- Συναλλαγματικός κίνδυνος (αν και μάλλον χαμηλός) - Οι εξαγωγικοί κλάδοι είναι συγχρόνως περισσότερο εκτεθειμένοι σε εξωτερικά σοκ, όπως φάνηκε από την πρόσφατη κρίση στη Δυτική Ευρώπη - Χαμηλό επίπεδο ανειδίκευτου εργατικού δυναμικού
Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
- Δεν έχουν ιδιωτικοποιηθεί ακόμη αρκετές μεγάλες επιχειρήσεις - Η προσέλκυση επενδύσεων αποτελεί στρατηγικό στόχο της σερβικής κυβέρνησης - Εκτιμήσεις Διεθνών Οργανισμών προβλέπουν ανάπτυξη του Α.Ε.Π. - Εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές ανάγκες ως προς τις υποδομές (μεταφορές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες)	- Συχνές μεταβολές στη νομοθεσία και συγχρόνως απουσία διευκρινιστικών διατάξεων - Ασαφές καθεστώς ιδιοκτησίας γης - Μη πλήρως απελευθερωμένη αγορά, τομείς της οποίας εξακολουθούν να διατηρούν ορισμένα μονοπωλιακά χαρακτηριστικά - Αδυναμία ουσιαστικής εφαρμογής εναρμονισμένης με το κοινοτικό δίκαιο νομοθεσίας - Αναμενόμενη πτώση της αγοραστικής δύναμης των Σέρβων πολιτών, λόγω προγραμματιζόμενης υλοποίησης αναγκαίων οικονομικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων

Τα βασικά κίνητρα επιχειρηματικής και επενδυτικής δραστηριοποίησης στη Σερβία (ελεύθερη πρόσβαση σε ξένες αγορές, ανθρώπινο δυναμικό, γεωγραφική θέση, χαμηλό λειτουργικό κόστος, χρηματο-οικονομικά κίνητρα), παρουσιάζονται, επίσης, (στην αγγλική γλώσσα) σε ειδική ενότητα του ιστοτόπου της σερβικής **Υπηρεσίας Ανάπτυξης**, Serbia Development Agency, <http://ras.gov.rs/>

2 ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ (ΑΞΕ)

Ένας από τους σημαντικότερους στόχους της αναπτυξιακής πολιτικής της Σερβίας σήμερα είναι η προσέλκυση ξένου κεφαλαίου.

Οι διοικητικές διαδικασίες μειώθηκαν κάθε χρόνο, ώστε να καταστεί η Σερβία πιο ανταγωνιστική στην αγορά. Οι ξένοι επενδυτές έχουν μια προνομιακή θέση, με διάφορες υποστηρίξεις από την κυβέρνηση και άλλους αναπτυξιακούς οργανισμούς.

Από το 2000, η Σερβία έχει προσελκύσει πάνω από 27 δισεκατομμύρια ευρώ άμεσων ξένων επενδύσεων και έχει εξελιχθεί σε μία από τις κορυφαίες τοποθεσίες επενδύσεων στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Ο κατάλογος κορυφαίων ξένων επενδυτών είναι μεταξύ άλλων εταιρειών παγκόσμιας κλάσης και τράπεζες όπως FIAT, Telenor, Stada, Microsoft, Coca-Cola, Delhaize, Michelin, Gazprom, Bosch, Siemens και Intesa Sanpaolo.

Η Σερβία συνδέεται με την Ευρωζώνη μέσω των άμεσων ξένων επενδύσεων και του τραπεζικού τομέα. Η ΕΕ αντιπροσωπεύει περίπου το 63% όλων των άμεσων ξένων επενδύσεων στη Σερβία το 2016. Σύμφωνα με τον FT (Αύγουστος 2017), η Σερβία έχει τον καλύτερο δείκτη παγκόσμιων επιδόσεων για τις ξένες άμεσες ξένες επενδύσεις παγκοσμίως.

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ), Πηγη: National Bank of Serbia

ΈΤΟΣ	ΚΑΘΑΡΕΣ ΑΞΕ (εκατ. ευρώ)
2018	3,495.82
2017	2,548.14
2016	2,080.228
2015	2,114.24
2014	1,500.450
2013	1,547.88
2012	1,008.81
2011	3,516.38
2010	1,278.41
2009	1,372.40
2008	1,820.40
2007	1,820.80

Η ισχυρή ιστορία της Σερβίας για άμεσες ξένες επενδύσεις αποδεικνύεται από διεθνώς αναγνωρισμένα βραβεία για τους τοπικούς επενδυτές πράσινου πεδίου. Κατά την περίοδο 2004-2006, τα πράσινα έργα στη Σερβία απονεμήθηκαν από τον ΟΟΣΑ ως οι μεγαλύτερες επενδύσεις αυτού του τύπου στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Το πρώτο βραβείο παρουσιάστηκε στην εταιρεία Ball Packaging Europe (με έδρα τις ΗΠΑ), ακολουθούμενη από την METRO Cash & Carry (Γερμανία) και την Ισραηλινή ομάδα Αφρικής-Ισραήλ / Tidhar Group για το σχέδιο ακίνητης περιουσίας του Airport City Belgrade.

Οι ξένοι επενδυτές της Greenfield ανακοίνωσαν 77 έργα στη Σερβία το 2016, από 57 το 2015. Περισσότερο από το ήμισυ (53%) αυτών των έργων βασίζονταν στην κατασκευή. Τα ηλεκτρονικά εξαρτήματα και τα εξαρτήματα αυτοκινήτων αποτελούσαν τους σημαντικότερους τομείς της χώρας για άμεσες ξένες επενδύσεις, ακολουθούμενες από ακίνητα και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

Όσον αφορά τις επενδύσεις, την πρώτη θέση κατέχει η Ιταλία, οι ΗΠΑ, ακολουθούμενη από την Αυστρία, τη Νορβηγία, την Ελλάδα, τη Γερμανία και τη Γαλλία.

Παρά την παγκόσμια κρίση, η εισροή ξένων επενδύσεων στη Σερβία το 2011 ήταν η μεγαλύτερη στην περιοχή. Η Σερβία προσέκλυσε πάνω από 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ καθαρή αξία άμεσων ξένων επενδύσεων, με αποτέλεσμα να υπερδιπλασιάσει το ποσό από το προηγούμενο έτος. Οι καθαρές εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων σε μετρητά και αγαθά το 2012 ανήλθαν σε περίπου 670 εκατ. Ευρώ, που ήταν η σημαντική μείωση. Ωστόσο, ορισμένα από τα κύρια έργα του 2012 περιελάμβαναν επενδύσεις από τη Bosch, την Cooper Tires, τη Swarovski, τη Magna Seating, τη Meggle και πολλά άλλα.

Οι ΑΞΕ αυξήθηκαν το 2013 σε περισσότερα από 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ τους πρώτους 11 μήνες του 2014 ανήλθαν σε πάνω από 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ καθαρά. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτής της περιόδου είναι τα νέα επενδυτικά σχέδια των επενδυτών που δραστηριοποιούνται ήδη στη Σερβία, όπως η NCR, η Grammer, η Leoni, η Calzedonia, η Tigat Tires, η Delhaize, η KWS κ.α., αλλά και οι επενδύσεις των Sika, Johnson Controls, και τα λοιπα.

Η εισροή άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ) στη Σερβία αυξήθηκε σε 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ (3,2 δισεκατομμύρια δολάρια) το 2017 ως αποτέλεσμα του βελτιωμένου επιχειρηματικού κλίματος της χώρας.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Οι ξένοι επενδυτές είναι σε θέση να:

- Δημιουργία νέας εταιρείας (έως 100% ιδιοκτησία)
- Αγορά μετοχών της υφιστάμενης εταιρείας
- Λήψη άδειας (παραχώρησης) για τη χρήση φυσικών πόρων, αγαθών γενικής χρήσης ή για την άσκηση δραστηριοτήτων κοινού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με το νόμο
- Αποκτήστε έγκριση για την κατασκευή, λειτουργία και μεταφορά (BOT) μιας εγκατάστασης ή μονάδας, καθώς και υποδομές και εγκαταστάσεις επικοινωνίας
- Να αποκτήσετε οποιοδήποτε άλλο δικαίωμα ιδιοκτησίας ξένων επενδυτών, με το οποίο μπορούν να υλοποιηθούν τα επιχειρηματικά συμφέροντα.

Οι επενδύσεις ξένων επενδυτών μπορούν να μετατρέπονται σε ξένο μετατρέψιμο νόμισμα, αγαθά, πνευματική ιδιοκτησία, τίτλους και άλλα δικαιώματα ιδιοκτησίας, RSD που μπορούν να μεταφερθούν στο εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένων των επανεπενδυθέντων κερδών) ή μετατροπή σε μετοχές ή μετοχές του δανειολήπτη. Οι μη χρηματικές συνεισφορές πρέπει να αποτιμώνται σε μετρητά.

Τα εγγυημένα δικαιώματα των ξένων επενδυτών είναι η ελευθερία των ξένων επενδύσεων, η εθνική μεταχείριση, η ασφάλεια δικαίου, η μετατροπή και η ελευθερία πληρωμών, το δικαίωμα τήρησης βιβλίων σύμφωνα με τα διεθνή αποδεκτά λογιστικά και ελεγκτικά πρότυπα και το δικαίωμα μεταφοράς κερδών και περιουσιακών στοιχείων.

Ο Οργανισμός Αναπτύξεως της Σερβίας (RAS) δημιουργείται ως οργάνωση ενιαίας εξυπηρέτησης για ενημέρωση και υποστήριξη. Η κύρια δραστηριότητα της RAS είναι να υποστηρίξει τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τους επιχειρηματίες προκειμένου να ενισχυθεί η σερβική οικονομία, να υποστηριχθούν οι άμεσες επενδύσεις και η προώθηση των εξαγωγών, να αυξηθεί η φήμη της Σερβίας και η περιφερειακή ανάπτυξη. Η RAS λειτουργεί ως ένας αξιόπιστος εταίρος για τις διεθνείς εταιρείες σε όλο το επενδυτικό τους έργο για να εξασφαλίσει τα καλύτερα αποτελέσματα. Οι ξένοι αγοραστές που δεσμεύονται για την υψηλότερη ποιότητα μπορούν να βασίζονται στη γνώση και την τεχνογνωσία της RAS όταν αναζητούν τον κατάλληλο προμηθευτή.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

Τα δικαιώματα των τίτλων μπορούν ελεύθερα να αποκτώνται και να διατίθενται από εγχώριους και αλλοδαπούς φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα, εκτός αν άλλος νόμος ορίζει διαφορετικά.

Η Σερβία έχει ορισμένους περιορισμούς όσον αφορά τη ροή σερβικού ή ξένου νομίσματος από τη χώρα. Κατά την είσοδο στη χώρα, οι κάτοικοι και οι μη κάτοικοι μπορούν ελεύθερα να εισάγουν απεριόριστα ποσά ξένου και εγχώριου νομίσματος, αλλά ποσά άνω των 10.000 ευρώ πρέπει να αναφέρονται στην τελωνιακή αρχή. Οι αλλοδαποί μπορούν ελεύθερα να μεταφέρουν κεφάλαια στο εξωτερικό, εάν όλοι οι φόροι έχουν καταβληθεί δεόντως στη Σερβία. Τα ποσά που υπερβαίνουν τα 10.000 ευρώ μπορούν να επιστραφούν στο εξωτερικό, εάν αναφέρθηκαν κατά την είσοδό τους στη

χώρα. Οι κανονισμοί για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες απαιτούν την αναφορά όλων των χρηματοοικονομικών συναλλαγών που υπερβαίνουν τα 15.000 ευρώ, καθώς και όλων των συναλλαγματικών ισοτιμιών άνω των 5.000 ευρώ.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Με στόχο την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, θεσπίστηκε ένα ειδικό πακέτο οικονομικών επιδοτήσεων για εταιρείες που επενδύουν στη Σερβία. Τα οικονομικά κίνητρα που περιγράφονται κατωτέρω παρέχονται σύμφωνα με το διάταγμα για τους όρους και τη μέθοδο προσέλκυσης άμεσων επενδύσεων.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για έργα Greenfield και Brownfield στους ακόλουθους τομείς:

- Βιομηχανία.
- Διεθνείς εμπορεύσιμες υπηρεσίες. και
- Υπηρεσίες ξενοδοχείου σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως περιοχές σπα.

Οι ακόλουθοι τομείς / δραστηριότητες δεν είναι επιλέξιμοι για κίνητρα:

- Δραστηριότητες ανάπτυξης λογισμικού, εκτός εάν πραγματοποιούνται με σκοπό τη βελτίωση των προϊόντων, των διαδικασιών παραγωγής και των διεθνώς εμπορεύσιμων υπηρεσιών.
- Δραστηριότητες μεταφορών.
- Δραστηριότητες στον ενεργειακό τομέα.
- Δραστηριότητες εφοδιαστικής ·
- Φιλοξενία και τυχερά παιχνίδια.
- τομείς εμπορίου / λιανικής · και
- Έργα που αφορούν την παραγωγή συνθετικών ινών, άνθρακα και χάλυβα, καπνού και προϊόντων καπνού, όπλα και πυρομαχικά, ναυπηγική (κατασκευή ορισμένων εμπορικών πλοίων) κ.λπ.

Χορηγούνται μη επιστρεπτέα κρατικά κεφάλαια ανά νέα δημιουργούμενη θέση εργασίας - πρέπει να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας εντός τριών ετών από την υποβολή της αίτησης για παροχή κινήτρου (η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί μεταγενέστερα έως 5 έτη).

Οι επενδυτές μπορούν να επιλέξουν τη βάση βάσει της οποίας θα καθοριστεί και θα χορηγηθεί το ποσό των κεφαλαίων ως εξής:

- Επιλέξιμες δαπάνες δαπανών για ακίνητα και άυλα περιουσιακά στοιχεία ή
- 20% έως 40% του επιλέξιμου 2ετούς ακαθάριστου μισθού για νέες δημιουργούμενες θέσεις εργασίας (με μέγιστο ποσό ανά νέα θέση εργασίας που κυμαίνεται από 3.000 έως 7.000 ευρώ).

Οι επιλέξιμες δαπάνες για επενδύσεις σε άυλα περιουσιακά στοιχεία καθορίζονται μέχρι το 50% του συνολικού επιλέξιμου κόστους για τις μεγάλες επιχειρήσεις και το 100% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για ΜΜΕ.

Εάν οι επενδυτές αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν τα χορηγούμενα κεφάλαια για την κάλυψη των επιλέξιμων μισθολογικών δαπανών, μπορεί να χορηγηθεί επιπλέον 10% έως 30% του ποσού των επιλέξιμων δαπανών για πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Επιπλέον, αν το κίνητρο χορηγηθεί για έργα υψηλής έντασης εργατικού δυναμικού (δημιουργούνται τουλάχιστον 200 νέες θέσεις εργασίας), μπορεί να χορηγηθεί επιπλέον 10% έως 20% του επιλέξιμου 2ετούς ακαθάριστου μισθού για νέες δημιουργούμενες θέσεις εργασίας, ανάλογα με τον αριθμό των νέων κενές θέσεις εργασίας.

Το μέγιστο ποσό των κονδυλίων που μπορούν να διατεθούν για την προσέλκυση άμεσων επενδύσεων καθορίζεται σύμφωνα με τους κανονισμούς και τα κριτήρια του παρόντος διατάγματος. Κατά τον καθορισμό του ποσού των κονδυλίων που μπορούν να διατεθούν, λαμβάνονται υπόψη οι σωρευτικές προκαθορισμένες κρατικές επιχορηγήσεις, σύμφωνα με τους κανονισμούς που διέπουν τους κανόνες χορήγησης κρατικών επιχορηγήσεων.

Ως πρόσθετο όφελος για τις εταιρείες να εξορθολογίσουν τις δραστηριότητές τους, πολλοί δήμοι προσφέρουν τη δυνατότητα να λειτουργούν εντός καθορισμένων βιομηχανικών ζωνών. Τέτοιες ζώνες προσφέρουν πλεονεκτήματα όπως μια βελτιωμένη διαδικασία για την απόκτηση γης, ευνοϊκές γεωγραφικές τοποθεσίες και έτοιμη προς χρήση υποδομή. Στην χώρα λειτουργούν 14 ζώνες: Subotica, Novi Sad, Zrenjanin, Sabac, Kragujevac, Uzice, Smederevo,

Krusevac, Svilajnac, Apatin, Vranje, Priboj, Βελιγράδι και Πίροτ.

Τα ακόλουθα είναι τα φορολογικά οφέλη μιας ελεύθερης ζώνης:

- Η είσοδος αγαθών στην ελεύθερη ζώνη, καθώς και οι μεταφορές και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με την είσοδο αγαθών, έχουν μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.
- Η παροχή αγαθών και υπηρεσιών εντός της ελεύθερης ζώνης έχει μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.
- Η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος ή / και αγωγού αερίου σε χρήστες της ελεύθερης ζώνης έχει μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ.
- Απαλλαγή από την καταβολή τελωνειακών και άλλων εισαγωγικών δασμών για εμπορεύματα που προορίζονται για την εκτέλεση δραστηριοτήτων και κατασκευής εγκαταστάσεων στην ελεύθερη ζώνη (πρώτες ύλες, εξοπλισμός, δομικά υλικά).
- Εντός των ελεύθερων ζωνών, παρέχεται επίσης απαλλαγή από ορισμένες τοπικές αμοιβές και φόροι (τοπικά κίνητρα των δήμων).

ΑΚΙΝΗΤΑ

Ένα ξένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες στη Σερβία μπορεί να αγοράσει γη και κτίρια κατασκευής στη Δημοκρατία της Σερβίας απαραίτητα για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση της αμοιβαιότητας δηλαδή των όρων των συνθηκών στις οποίες η Σερβία είναι συμβαλλόμενο μέρος. Στην πράξη, μια ξένη οντότητα πρέπει

(π.χ. θυγατρική, γραφείο αντιπροσωπείας, υποκατάστημα κλπ.) προκειμένου να αποκτήσουν άμεσα ακίνητα. Τα ξένα φυσικά πρόσωπα, που δεν ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στη Σερβία, μπορούν να αποκτήσουν διαμερίσματα ή οικιστικά κτίρια στη Σερβία, ακριβώς όπως ένας εγχώριος πολίτης, υπό την προϋπόθεση της αμοιβαιότητας. Οι αλλοδαποί απαγορεύονται ρητά να αποκτήσουν ιδιοκτησία γεωργικής γης. Ωστόσο, εάν ένα αλλοδαπό πρόσωπο ή οντότητα εγκαθιδρύσει μια εταιρεία στη Σερβία, η εταιρεία αυτή αντιμετωπίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως κάθε άλλος τοπικός φορέας που αποκτά γήπεδα και κτίρια, ανεξάρτητα από την προέλευση του ιδρυτή ή τη μερίδα ελέγχου του. Ως εκ τούτου, τα ξένα πρόσωπα και οντότητες μπορούν να κατέχουν έμμεσα ακίνητα στη Δημοκρατία της Σερβίας μέσω των Σερβικών εταιρειών τους χωρίς κανέναν ιδιαίτερο περιορισμό.

Οι ακόλουθες χώρες έχουν αυτό το δικαίωμα: Αργεντινή, Αυστρία, Αυστραλία, Μπαχρέιν, Βέλγιο, Μπελίζε, Β-Ε, Βραζιλία, Βουλγαρία, Βρετανικές Παρθένες Νήσοι, Ιαπωνία, Ιορδανία, Αρμενία, Καζακστάν, Κύπρος, Λίβανος, Λιθουανία, Λιχτενστάιν, Λετονία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Μάλτα, Μεξικό, Μαρόκο, Μολδαβία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, ΗΠΑ, Σιγκαπούρη, Συρία, Σλοβακία, Σλοβενία, Τουρκία, Ουκρανία, Ουζμπεκιστάν, Φινλανδία, Γαλλία, Ολλανδία, Κροατία, Μαυροβούνιο, Τσεχία, Ελβετία, Σουηδία, Ισπανία και ΗΑΕ

3 ΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι ακόλουθες είναι οι ελάχιστες απαιτήσεις για την κατασκευή επενδυτικών έργων:

Μορφές εταιρείας:	εγγραφή στο εμπορικό μητρώο / νομική οντότητα	Ελάχιστο Κεφάλαιο	Εταιρεία μοναδικού μετόχου	Φόρος Κεφαλαίου/τέλη εγγραφής	Συμβολαιογραφική πράξη	Φορολογική ενημερότητα	Εγγραφή στη εφορία
Περιορισμένη Ευθύνης	Ναι/ναι	RSD 100 (1 euro)	Ναι	Όχι/ Καταβάλλεται τέλος εγγραφής	Ναι	Όχι	Ναι
Μετοχική Εταιρεία	Ναι/ναι	RSD 3 εκατ. (25 χιλ ευρώ)	Ναι	Όχι/ Καταβάλλεται τέλος εγγραφής	Ναι	Όχι	Ναι
Συνεργατική	Ναι/ναι	όχι	Όχι	Όχι/ Καταβάλλεται τέλος εγγραφής	Ναι	Όχι	Ναι
Ομόρρυθμη Εταιρεία	Ναι/ναι	όχι	Όχι	Όχι/ Καταβάλλεται τέλος εγγραφής	Ναι	Όχι	Ναι
Ετερόρρυθμη Εταιρεία	Ναι/ναι	όχι	Όχι	Όχι/ Καταβάλλεται τέλος εγγραφής	Ναι	Όχι	Ναι
Εγγεγραμμένο υποκατάστημα	Ναι/οχι	όχι	-	Όχι/ Καταβάλλεται	Ναι	Όχι	Ναι

Μόνιμη Εγκατάσταση	Όχι/οχι	όχι	-	τέλος εγγραφής Όχι/Όχι	Όχι/Όχι	-	Ναι

Φορολογικός Συντελεστής: 15% σταθερό επιτόκιο

*RSD = Δηνάριο σερβικό (ισοτιμία 1 ευρώ = 118 δην.)

Σε ότι αφορά την υποχρέωση ορκωτού λογιστή στις 5 πρώτες μορφές εταιρείας για το οικονομικό έτος 2018 απαιτείται ορκωτός λογιστής για κέρδη που ξεπέρασαν τα 4,400 χιλ ευρώ (σε αντιστοιχία με RSD) για το 2017. Για τις δύο τελευταίες μορφές εταιρείας ως μέρος οποιουδήποτε ελέγχου της έδρας.

Η Σερβία έχει επισήμως άρει τους δασμούς στις εισαγωγές και στις εξαγωγές. Ωστόσο, ορισμένοι φόροι εξακολουθούν να εφαρμόζονται. Οι μη δασμολογικοί φραγμοί με τη μορφή ποσοστώσεων εισαγωγής καθιερώνονται για να προστατεύσουν τις εθνικές βιομηχανίες, αλλά στην πραγματικότητα να προστατεύουν τα μονοπώλια που διαχειρίζονται άτομα κοντά στην κυβέρνηση. Το 2002, οι φόροι που εφαρμόστηκαν περιελάμβαναν δασμούς (9-30%, μέσος όρος 9,4), φόροι εισαγωγής (1-9%), τελωνειακά τέλη (1%), επιβάρυνση για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, εποχιακοί φόροι εισαγωγής (20% καθήκοντα (5-70%)). Η Σερβία δημιούργησε ελεύθερες ζώνες στις περιοχές Smederovo, Kolin, Nis, Βελιγράδι, Νόβι Σαντ, Σαμπάκ, Παχόβο, Σμόμπο, Σρέμσκα Μιτρόβιτσα, Σουπότιτσα και Ζρενιάνιν.

Βασικοί Εμπορικοί Εταίροι Σερβίας:

Χώρα-Περιοχή Εξαγωγές Εισαγωγές

ΕΕ 58% 45%

CEFTA* 37% 23%

Λοιπές Χώρες 5% 32%

Source: Serbian Ministry of Agriculture

*CEFTA: Albania, Bosnia and Herzegovina, North Macedonia, Moldova, Montenegro, Serbia and UNMIK (Kosovo)

ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΣΕΡΒΙΑ

Οι ξένες νομικές οντότητες ενσωματώνουν μια εταιρεία με τη μορφή:

- Μετοχική εταιρεία (a.d.)
- Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (d.o.o.)
- Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (k.d.)
- Γενική εταιρική σχέση (o.d.).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Για την ευκολία της έναρξης μιας νέας επιχείρησης, η Σερβία κατατάσσεται 43 στον κατάλογο της Παγκόσμιας Τράπεζας για την επιχειρηματική δραστηριότητα το 2018, που είναι μια πραγματική αύξηση σε σχέση με πέρυσι, με την πιο σημαντική μεταρρύθμιση που καταγράφονται στους τομείς της έκδοσης οικοδομικών αδειών και την ευκολία καταβολής φόρων. Τα πλεονεκτήματα της Σερβίας είναι η σύντομη χρονική περίοδος και το χαμηλό κόστος που συνδέεται με την έναρξη μιας νέας επιχείρησης.

Η εγγραφή μιας εταιρείας μπορεί να θεωρηθεί ως μη απαιτητική και χρονοβόρα. Γενικά, υπάρχουν πολλά βήματα στη διαδικασία εγκατάστασης και εγγραφής επιχείρησης στη Σερβία. Η διαδικασία εγγραφής έχει ως εξής:

1) Ενημέρωση του καταστατικού. Η επιτοίχιση πραγματοποιείται ενώπιον του δημόσιου συμβολαιογράφου, με βάση την εξουσιοδοτημένη πληρεξουσιότητα. Παρακαλείστε να σημειώσετε ότι μπορεί να απαιτείται apostil ή πλήρης νομιμοποίηση της εξουσιοδότησης, εκτός εάν υπάρχει υπογραφή διμερούς συμφωνίας με τη χώρα προέλευσης:

- Ο χρόνος που απαιτείται για την επικύρωση του καταστατικού θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός μίας ημέρας μετά την απόκτηση της απαιτούμενης πληρεξουσιότητας.
- Το διοικητικό κόστος που συνδέεται με την εξουσιοδότηση μπορεί να διαφέρει ανάλογα με το είδος του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας, τον αριθμό των υπογραφόντων και τα συμβολαιογραφικά αντίγραφα.

2) Τέλη εγγραφής:

- Ο χρόνος που απαιτείται για την καταβολή του τέλους εγγραφής είναι μία ημέρα
- Το τέλος διοικητικής ενσωμάτωσης είναι 5.900 RSD (4.900 RSD + 1.000 RSD)

3) Παροχή απόφασης για την ίδρυση της εταιρείας από το αρμόδιο εμπορικό μητρώο, λήψη αριθμών πιστοποιητικού καταχώρησης και αριθμού φορολογικού μητρώου

- Ο χρόνος για να ολοκληρωθεί αυτό είναι πέντε ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης ενσωμάτωσης, εάν όλα τα

έγγραφα είναι σε τάξη

- Το διοικητικό τέλος εγγραφής περιλαμβάνει την απόκτηση αριθμού πιστοποιητικού εγγραφής και αριθμό φορολογικού μητρώου

4) Σφραγίδα και σφραγίδα:

- Ο χρόνος για να ολοκληρωθεί αυτό είναι μια μέρα
- Το σχετικό κόστος είναι 1.500 RSD - 3.000 RSD

5) Εγγραφείτε στην τοπική φορολογική αρχή:

- Ο χρόνος για να ολοκληρωθεί αυτό είναι πέντε ημέρες
- Το διοικητικό τέλος εγγραφής περιλαμβάνει την απόκτηση αριθμού πιστοποιητικού εγγραφής και αριθμό φορολογικού μητρώου

4 ΔΙΑΩΝΙΣΜΟΙ- ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ-ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Διακανονισμός για τις δημόσιες συμβάσεις

Δεν υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις για τις δημόσιες συμβάσεις που επηρεάζουν μόνο τους διεθνείς ανάδοχους και τους συμβούλους.

Τα δημόσια κατασκευαστικά έργα υπόκεινται σε διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού σύμφωνα με το νόμο περί δημοσίων συμβάσεων. Η διαδικασία δημοσίων διαγωνισμών πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην εισάγει διακρίσεις, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και ο ανταγωνισμός.

Τα ιδιωτικά σχέδια οργανώνονται από ιδιώτες επενδυτές που χρησιμοποιούν ιδιωτικούς πόρους. Οι ρυθμίσεις προμηθειών για αυτά τα ιδιωτικά έργα δεν ρυθμίζονται ειδικά από το νόμο. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι οι ιδιωτικοί φορείς μπορούν να οργανώσουν τις συμφωνίες προμηθειών με τον τρόπο που επιθυμούν. Εντούτοις, μια τράπεζα που παρέχει δάνειο για χρηματοδότηση έργων ενδέχεται να έχει ορισμένες ειδικές απαιτήσεις από πλευράς ρυθμίσεων σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

Εάν οι κύριοι συμβαλλόμενοι είναι διεθνείς ανάδοχοι, οι ρυθμίσεις σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις ενδέχεται να είναι σύμφωνες με τα τυποποιημένα έντυπα συμβάσεων που έχουν εκδοθεί από τη Διεθνή Ομοσπονδία Συμβούλων Μηχανικών (FIDIC).

Δομές συναλλαγών

Τοπικά έργα

Για τοπικά ιδιωτικά έργα, τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα εταιρικά σχήματα είναι σχήματα ειδικού σκοπού (SPV) και συμβάσεις κοινοπραξίας. Τα μικρότερα έργα βασίζονται συνήθως σε συμβάσεις κοινών επιχειρήσεων, ενώ μεγαλύτερα έργα πραγματοποιούνται μέσω SPV. Μια κοινοπραξία μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί ως μια μορφή σύνδεσης που συγκεντρώνει ιδιωτικούς φορείς για την εκτέλεση έργων κατασκευής και τη συμμετοχή σε συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Διεθνή έργα

Τα διεθνή έργα διεξάγονται κατά κύριο λόγο μέσω SPV, κατά προτίμηση εταιρειών περιορισμένης ευθύνης.

Χρηματοδότηση

Τα έργα δημοσίων υποδομών χρηματοδοτούνται πρωτίστως με δάνειο από διεθνή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης.

Υπάρχει επίσης μια τάση στη Δημοκρατία της Σερβίας για ιδιωτικές επενδύσεις σε δημόσια έργα υποδομών, κυρίως μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα με ξένους επενδυτές.

Οι κλασικές μορφές χρηματοδότησης έργων κυριαρχούν στη χρηματοδότηση τόσο των τοπικών όσο και των διεθνών ιδιωτικών έργων. Για παράδειγμα, ένα δάνειο που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση του σχεδίου συνδέεται από το εισόδημα που παράγεται από το έργο και τα περιουσιακά στοιχεία, τα δικαιώματα και τα συμφέροντα του έργου κατέχονται ως δευτερεύουσα ασφάλεια ή ασφάλεια.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση διεθνών έργων, δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ αυτών και των τοπικών σχεδίων. Συνήθως, μια ξένη τράπεζα παρέχει δάνειο σε δανειολήπτη μέσω της τοπικής θυγατρικής της τράπεζας.

Ασφάλεια και συμβατική προστασία

Ασφάλεια

Οι κοινές μορφές ασφάλειας που απαιτεί ένας δανειστής περιλαμβάνουν:

- Υποθήκη επί ακινήτου ενός δανειολήπτη ή των συνδεδεμένων εταιρειών του.
- Ενεχυρίαση περιουσιακών στοιχείων δανειολήπτη ή συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών (π.χ. χρηματοοικονομικά μέσα όπως τα χρήματα που κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς και τίτλους, οχήματα, κατασκευαστικές μηχανές, απαιτήσεις, μετοχές).

Οι συμβατικοί μηχανισμοί που χρησιμοποιούνται για την προστασία του δανειστή περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Ασφάλιση ακινήτων ή έργων.
- Τραπεζική ή εταιρική εγγύηση
- Εγγυήσεις που παρέχονται από τρίτους.

Εκχώρηση συμβατικών δικαιωμάτων, με τη συγκατάθεση του δανειολήπτη για την εκχώρηση που δόθηκε εκ των προτέρων.

- Συμβατικές κυρώσεις.

Ο γενικός κανόνας είναι ότι όλες οι τροποποιήσεις των συμβάσεων πρέπει να συμφωνούνται γραπτώς. Ωστόσο, ένας

εργολάβος δεν χρειάζεται να ζητήσει άδεια εργοδότη για την εκτέλεση επειγόντων και απρόβλεπτων έργων (για παράδειγμα, για να αποφευχθούν ζημιές από σεισμούς, πλημμύρες και πυρκαγιές).

Εάν προκύψει γεγονός ανωτέρας βίας και παρατείνεται η προθεσμία εντός της οποίας ο εργοδότης οφείλει να δώσει στον εργολάβο πρόσβαση στον τόπο, αυτό θα επεκτείνει επίσης την προθεσμία του εργολάβου για την εκτέλεση της σύμβασης.

Συμβατικές διατάξεις που συνήθως διαπραγματεύονται για να καλύψουν σημαντικές καθυστερήσεις στο έργο

Οι εκκαθαρισμένες ζημιές για την κάλυψη υλικών καθυστερήσεων σε ένα έργο περιλαμβάνονται συνήθως στις συμβάσεις κατασκευής.

Για κάθε απόκλιση από το έργο, ένας εργολάβος πρέπει να ζητήσει γραπτή άδεια από τον εργοδότη. Ένας εργολάβος δεν μπορεί να ζητήσει αποζημίωση για εργασίες που εκτελούνται χωρίς την άδεια του εργοδότη. Ωστόσο, σε αντίθεση με τον εργολάβο, ο εργοδότης δεν χρειάζεται τη συγκατάθεση του εργολάβου για την πραγματοποίηση αλλαγών στο έργο.

Εάν ένας εργοδότης ζητήσει αλλαγές σε ένα έργο τότε ο ανάδοχος μπορεί να ζητήσει αλλαγή της συμφωνηθείσας τιμής και του χρονοδιαγράμματος για την εκτέλεση έργων.

Σε μια σύμβαση κατ' αποκοπή ποσό, η συμφωνηθείσα τιμή καλύπτει όλες τις απρόβλεπτες εργασίες και την υπερβολική εργασία, αλλά η συμβατική τιμή δεν μπορεί να μειωθεί ώστε να αντικατοπτρίζει οποιαδήποτε μείωση της αξίας της εργασίας που πρόκειται να εκτελεστεί.

Πριν ξεκινήσει ένα έργο, ο επενδυτής πρέπει να διαθέτει τις απαραίτητες πληροφορίες τοποθεσίας, σχεδιασμό σχεδιασμού και πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες τοποθεσίας για να υποβάλει αίτηση για άδεια οικοδομής (τεχνικός έλεγχος).

Ένας επενδυτής απαιτεί επίσης διευκρίνιση των σχέσεων ιδιοκτησίας και επίλυση οποιωνδήποτε θεμάτων, μαζί με ένα σχέδιο για την εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών.

Πριν αρχίσει η εργασία, πρέπει να ληφθεί άδεια κατασκευής και να καταβληθεί το απαραίτητο τέλος ανάπτυξης γης. Μόλις ολοκληρωθεί η κατασκευή μιας εγκατάστασης, ένας εργολάβος πρέπει να υποβάλει δήλωση ολοκλήρωσης στον αρμόδιο φορέα που εξέδωσε την άδεια κατασκευής. Ο φορέας θα επιθεωρήσει τα ολοκληρωμένα έργα θεμελίωσης και, αν υποτεθεί ότι η εργασία συμμορφώνεται με το απαιτούμενο πρότυπο, εγκρίνει περαιτέρω κατασκευή.

Συμπράξεις δημόσιου-ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ)

Η έννοια της ΣΔΙΤ έχει εισαχθεί στη δικαιοδοσία της Σερβίας αρκετά πρόσφατα. Ως εκ τούτου, στην πράξη αυτές οι εταιρικές σχέσεις δεν είναι πολυάριθμες και οι μέθοδοι εφαρμογής τους δεν είναι ακόμη πλήρως σαφείς και ανεπτυγμένες.

Μέχρι στιγμής, οι ΣΔΙΤ χρησιμοποιήθηκαν στους ακόλουθους τομείς:

- Κατασκευές.
- Μεταφορές.
- Υποδομές.
- Δημόσιες Υπηρεσίες.
- Βοηθητικά προγράμματα.
- Ενέργεια.

Υπάρχουν τρία διαφορετικά στάδια των δημόσιων συμβάσεων. Κάθε ένα περιλαμβάνει διαφορετικά βήματα, που αναφέρονται παρακάτω.

Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει αξιολόγηση της αιτιολόγησης για τη χρήση ενός μοντέλου ΣΔΙΤ. Ένας δημόσιος οργανισμός (ο οποίος ορίζεται στον νόμο για τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) αποφασίζει εάν θα ξεκινήσει ένα σχέδιο ΣΔΙΤ. Αυτό το στάδιο μπορεί να προκληθεί με ίδια πρωτοβουλία από ένα ενδιαφερόμενο μέρος.

Το δεύτερο στάδιο αφορά την προετοιμασία και έγκριση μιας πρότασης έργου και περιλαμβάνει τα εξής:

- Ο δημόσιος φορέας συντάσσει μια πρόταση έργου και την υποβάλλει στο αρμόδιο όργανο για έγκριση (δηλαδή στην κυβέρνηση της Σερβίας, στην κυβέρνηση της Αυτόνομης Επαρχίας της Βοϊβοδίνια ή σε δημοτική συνέλευση, ανάλογα με το είδος του έργου και είδος δημόσιου εταίρου).
- Πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή λεπτομερής πρόταση έργου, συμπεριλαμβανομένων όλων των σχετικών και αναγκαίων πληροφοριών, για τη σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα. Η Επιτροπή Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα αξιολογεί έπειτα εάν το συγκεκριμένο έργο μπορεί να υλοποιηθεί με τη μορφή ΣΔΙΤ και να διατυπώσει τη γνώμη του.

Το τρίτο στάδιο περιλαμβάνει την διαδικασία υποβολής προσφορών και ανάθεσης δημόσιας σύμβασης.

Τυπικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών

Στη Σερβία, δεν υπάρχουν ειδικές μέθοδοι επίλυσης διαφορών που προτιμούνται στις κατασκευαστικές διαφορές και κανένα συγκεκριμένο δικαστήριο δεν έχει οριστεί να επιλύει τις κατασκευαστικές διαφορές.

Δικαστήρια και οργανώσεις διαιτησίας

Στη Σερβία, υπάρχουν δύο μόνιμα διαιτητικά ιδρύματα: η Μόνιμη Διαιτησία στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Σερβίας (διαιτητικό όργανο στο Σερβικό Εμπορικό Επιμελητήριο) και το Κέντρο Διαιτησίας του Βελιγραδίου (ανεξάρτητο διαιτητικό όργανο που ιδρύθηκε το 2013 από διάφορες διαιτησίες ειδικοί).

Οι διαφορές που αφορούν ξένους φορείς και μεγάλες συναλλαγές μπορούν να παραπεμφθούν σε ξένα ιδρύματα, όπως το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο, το Διεθνές Διαιτητικό Κέντρο της Βιέννης ή το Ελβετικό Επιμελητήριο Διαιτησίας.

Οι κύριοι φόροι που προκύπτουν από τα έργα είναι:

- Ένας φόρος μεταβίβασης ακινήτου ύψους 2,5% που υπολογίζεται είτε από την τιμή αγοράς είτε από την αγοραία αξία ενός ακινήτου, ανάλογα ποιο είναι υψηλότερο. Ωστόσο, κατά την πρώτη μεταβίβαση μιας νέας εγκατάστασης, εφαρμόζεται συντελεστής ΦΠΑ 10% αντί του φόρου μεταβίβασης ακίνητης περιουσίας.
- Ένας ετήσιος φόρος ακίνητης περιουσίας, ο οποίος καταβάλλεται από τον ιδιοκτήτη του ακινήτου.
- Η εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών υπόκειται επίσης σε ΦΠΑ 20%.
- Όλα τα έσοδα που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών κατασκευής και από πώληση ή μίσθωση εγκαταστάσεων περιλαμβάνονται στη φορολογική βάση επί της οποίας είναι πληρωτέος ο φόρος εισοδήματος εταιρειών, με συντελεστή 15%.

Μεταρρύθμιση

Ένας νέος Αστικός Κώδικας συζητείται προς το παρόν με σκοπό την υιοθέτηση από το Σερβικό Κοινοβούλιο. Αυτό θα αφορά τις συμβάσεις κατασκευής.

Οι νέες τροποποιήσεις του νόμου για τον προγραμματισμό και την κατασκευή τέθηκαν σε ισχύ το 2018. Αναμένεται ότι οι εγκριθείσες τροποποιήσεις θα επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαδικασίας για την προμήθεια άδειας κατασκευής και χρήσης και θα επιταχύνει τη διαδικασία υιοθέτησης και εφαρμογής των εγγράφων σχεδιασμού (που ήταν ένα από τα κύρια εμπόδια για την έναρξη της κατασκευής στο πρόσφατο παρελθόν).

Ο νόμος για τα δομικά προϊόντα (που εγκρίθηκε το 2018):

- Ρυθμίζει τους όρους διάθεσης στην αγορά των δομικών προϊόντων.
- Εξασφαλίζει ότι τα δομικά προϊόντα συμμορφώνονται με τα τεχνικά πρότυπα της Σερβίας.
- Ρυθμίζει την εισαγωγή προϊόντων δομικών κατασκευών.
- Αναγνωρίζει πότε απαιτούνται πιστοποιητικά συμμόρφωσης για προϊόντα δομικών κατασκευών.

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σε σχέση με τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΙΠΙ), αφορούν κυρίως σε :

- α) Αδιαφανείς διαδικασίες ως προς την επιλογή του αναδόχου,
- β) Μη εφαρμογή του Κανονισμού της ΕΕ περί προμηθειών, ο οποίος παρότι έχει ψηφιστεί δεν εφαρμόζεται στην πράξη και
- γ) Μη εφαρμογή ηλεκτρονικών δημοπρασιών από δημόσιους οργανισμούς και οργανισμούς κοινής ωφέλειας .

5 ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΕΡΓΑΣΙΑ

Η Σερβία διαθέτει ένα πολύ μορφωμένο εργατικό δυναμικό, το οποίο είναι πολύ φθινό σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η σερβική εργασία στον 21ο αιώνα ακολουθεί τις σύγχρονες τάσεις και πολλοί νέοι τώρα σπουδάζουν στο εξωτερικό. Αυτό αυξάνει το επίπεδο των γνώσεών τους κατά την επιστροφή τους, ειδικά για τις ξένες γλώσσες.

Το 2015 το εργατικό δυναμικό εκτιμάται σε 3,1 εκατομμύρια. Το 19,4% εργάστηκε στη γεωργία, το 24,4% στη βιομηχανία και το 56,2% στις υπηρεσίες. Το ποσοστό ανεργίας ήταν διψήφιο σε ολόκληρη τη μετακομμουνιστική

εποχή, φτάνοντας στο μέγιστο περίπου 25% κατά τα πρώτα και τα τέλη της δεκαετίας του 2000. Έκτοτε, το ποσοστό μειώθηκε σημαντικά, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας κυρίως στον ιδιωτικό τομέα, φθάνοντας το 14,7% το 2017.

ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι σχέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων στη Σερβία διέπονται κυρίως από το εργατικό δίκαιο. Υπάρχουν επίσης και άλλα ιδρύματα που είναι υπεύθυνα για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Η σύμβαση εργασίας μπορεί να συνάπτεται για αόριστη ή ορισμένη διάρκεια. Η σύμβαση εργασίας συνάπτεται πριν αρχίσει η εργασία και εγγράφως. Η σύμβαση πρέπει να περιλαμβάνει τον τύπο και το επίπεδο των προσόντων του εργαζομένου, τον τύπο και την περιγραφή των θέσεων εργασίας που πρέπει να εκτελεστούν, τον τόπο της απασχόλησης, το ύψος του βασικού μισθού και τα στοιχεία για τον προσδιορισμό των περιθωριακών παροχών.

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ο νόμος για τη συνταξιοδότηση και την ασφάλιση αναπηρίας ρυθμίζει την υποχρεωτική ασφάλιση σύνταξης και αναπηρίας. Η ασφάλιση συνταξιοδότησης και αναπηρίας εξασφαλίζει δικαιώματα σε ορισμένες παροχές σε περιπτώσεις συγκεκριμένων κινδύνων που ορίζει ο νόμος.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΥΓΕΙΑΣ

Ο τομέας της ασφάλισης υγείας ρυθμίζεται από τον νόμο περί ασφάλισης υγείας, τον νόμο περί υγειονομικής περίθαλψης και άλλους νόμους. Ο νόμος περί ασφάλισης υγείας ορίζει τον κύκλο των συνεισφερόντων, καθώς και το πεδίο και το περιεχόμενο των δικαιωμάτων στο πλαίσιο του συστήματος υποχρεωτικής ασφάλισης υγείας, με στόχο την παροχή κοινωνικής ασφάλισης στους πολίτες της Σερβίας.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Ο νόμος για την ασφάλιση της απασχόλησης και της ανεργίας και άλλοι νόμοι ρυθμίζουν τον τομέα της ασφάλισης ανεργίας. Η υποχρεωτική ασφάλιση ανεργίας εξασφαλίζει το δικαίωμα σε χρηματική παροχή, το δικαίωμα σε ασφάλιση υγείας και το δικαίωμα συνταξιοδότησης και ασφάλισης αναπηρίας, καθώς και άλλα δικαιώματα σύμφωνα με το νόμο.

	ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ
Ασφάλιση σύνταξης και αναπηρίας	12%	14%
Ασφάλεια υγείας	5.15%	5.15%
Εισφορές ανεργίας	0.75%	0.75%
Συνολικές συνεισφορές	17.9%	19.9%

Η ονομαστική αξία του μισθού χρησιμοποιείται ως βάση από την οποία αφαιρείται το σταθερό ποσό των 15.000 RSD. Αυτή η μειωμένη βάση χρησιμοποιείται για τον φόρο εισοδήματος ύψους 10% και αφορά τους υπαλλήλους.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Απαιτούνται άδειες εργασίας για αλλοδαπούς που απασχολούνται στη Σερβία και έχουν διάρκεια ισχύος τριών έως δώδεκα μηνών. Μια αίτηση για άδεια εργασίας υποβάλλεται αυτοπροσώπως ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην Εθνική Υπηρεσία Απασχόλησης στο Βελιγράδι. Ο μέσος χρόνος για την απόκτηση άδειας εργασίας είναι δύο ημέρες. Οι άδειες εργασίας μπορούν να ανανεωθούν χωρίς εμπόδια και η διαδικασία είναι ίδια με την πρώτη εφαρμογή.

Τα βήματα για την απόκτηση άδειας εργασίας είναι:

- Την έκδοση προσωρινής άδειας διαμονής από τα θέματα του Υπουργείου Εσωτερικών
- Εφαρμογή από την εταιρεία
- Εφαρμογή από το άτομο

- Άδεια εργασίας που εκδίδεται από την Εθνική Υπηρεσία Απασχόλησης.

Ένας αλλοδαπός μπορεί να υπογράψει τη σύμβαση εργασίας χωρίς άδεια εργασίας (αλλά με άδεια προσωρινής διαμονής), με βάση την εκτέλεση εργασιών εμπειρογνομώνων, που καθορίζονται από υφιστάμενες συμφωνίες για επιχειρηματική συνεργασία, μακροπρόθεσμη συνεργασία στον τομέα της μεταποίησης, μεταφορά τεχνολογίας ή / και ξένες επενδύσεις.

6 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η φορολογική διοίκηση της Σερβίας διεξάγεται από μια διοικητική οργάνωση στο Υπουργείο Οικονομικών.

Οι κάτοικοι φόρου στη Σερβία είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν σερβικούς φόρους για το παγκόσμιο εισόδημά τους. Οι μη φορολογικοί κάτοικοι στη Σερβία είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν φόρο μόνο για το εισόδημα που προέρχεται από τη Σερβία.

Τα άτομα θα θεωρούνται φορολογικοί κάτοικοι:

- Εάν έχουν έδρα στη Σερβία ή το κέντρο ζωτικού ενδιαφέροντός τους είναι στη Σερβία. ή
- Εάν παραμείνουν στη Σερβία για 183 ημέρες ή περισσότερο σε δωδεκάμηνη περίοδο, αρχίζει ή λήγει το αντίστοιχο φορολογικό έτος.

Ο συντελεστής του φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων στη Σερβία είναι μεταξύ των χαμηλότερων στην Ευρώπη και βρίσκεται σήμερα στο 15%.

Οι εταιρείες κατοικίας είναι εταιρείες που έχουν συσταθεί ή έχουν τον τόπο αποτελεσματικής διαχείρισης ή ελέγχου στη Σερβία. Μια ημεδαπή εταιρία φορολογείται με βάση το παγκόσμιο φορολογητέο εισόδημά της. Οι μη κάτοικοι εταιρίες φορολογούνται από το εισόδημα που προέρχεται από τη σερβική προέλευσή τους από τη μόνιμη εγκατάστασή τους. Η παρακράτηση φόρου εισπράττεται στα παθητικά εισοδήματα των κατοίκων αλλοδαπής (μερίσματα, τόκοι, δικαιώματα), αλλά και στα ενεργητικά έσοδα από επιχειρήσεις, όπως η μίσθωση ακινήτων ή κινητών αγαθών στο έδαφος της Σερβίας και ορισμένες υπηρεσίες που παρέχονται σε σερβικά νομικά πρόσωπα.

Ένας ξένος εταιρικός επενδυτής μπορεί να δραστηριοποιηθεί στη Σερβία με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους, καθέναν από τους οποίους έχει διαφορετικές φορολογικές επιπτώσεις:

- Η απόκτηση της Σερβικής περιουσίας χωρίς την ενεργό συμμετοχή σε εμπόριο ή επιχείρηση που βασίζεται στη Σερβία
- Τη δημιουργία αντιπροσωπευτικού γραφείου στη Σερβία, το οποίο θα εκτελεί προκαταρκτικές και προπαρασκευαστικές δραστηριότητες για την έδρα του.
- Τη δημιουργία ενός γραφείου υποκαταστήματος της Σερβίας, το οποίο θα ασκεί ενεργό επιχειρηματική δραστηριότητα
- Τη δημιουργία θυγατρικής.

ΦΟΡΟΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ

Μερίσματα - Τα μερίσματα που καταβάλλει μια ημεδαπή νομική οντότητα σε μια μη εγκατεστημένη νομική οντότητα υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 20%, εκτός εάν ο συντελεστής μειωθεί βάσει φορολογικής σύμβασης.

Τόκοι - Οι τόκοι που καταβάλλονται από νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε μη εγκατεστημένη νομική οντότητα υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 20%, εκτός εάν ο συντελεστής μειωθεί βάσει φορολογικής σύμβασης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται σε μια νομική οντότητα από προνομιακή φορολογική δικαιοδοσία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 25%.

Δικαιώματα - Τα δικαιώματα που καταβάλλονται από νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε μη εγκατεστημένη νομική οντότητα υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 20%, εκτός εάν ο συντελεστής μειωθεί βάσει φορολογικής σύμβασης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται σε μια νομική οντότητα από μια προτιμησιακή φορολογική δικαιοδοσία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 25%.

Υπηρεσίες - Τέλη εξυπηρέτησης που καταβάλλονται από νομικό πρόσωπο εγκατεστημένο σε μη εγκατεστημένο νομικό πρόσωπο για έρευνα αγοράς, λογιστικό έλεγχο και λογιστική, καθώς και υπηρεσίες στον τομέα των νομικών και επιχειρηματικών συμβουλών, ανεξαρτήτως του τύπου όπου παρέχονται ή χρησιμοποιούνται αυτές οι υπηρεσίες, υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 20%, εκτός εάν προβλέπεται άλλως από μια φορολογική σύμβαση. Τα τέλη εξυπηρέτησης που καταβάλλονται σε νομική οντότητα από προνομιακή φορολογική δικαιοδοσία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 25%, ανεξάρτητα από τον τύπο της υπηρεσίας.

Άλλες - Οι πληρωμές που καταβάλλονται σε μη εγκατεστημένο νομικό πρόσωπο για τη μίσθωση κινητών ή ακινήτων που βρίσκονται στη Σερβία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 20%, εκτός εάν ο συντελεστής μειωθεί βάσει φορολογικής σύμβασης.

Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται σε μια νομική οντότητα από προνομιακή φορολογική δικαιοδοσία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 25%.

ΜΗ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗ ΣΕΡΒΙΑ

Οι μη κάτοικοι εταιρίες που ασκούν δραστηριότητες μέσω μόνιμης εγκατάστασης φορολογούνται με τους ίδιους συντελεστές με τις τοπικές εταιρείες, επί του εισοδήματος που αποδίδεται στην εν λόγω μόνιμη εγκατάσταση.

Τα κέρδη που αποδίδονται στη μόνιμη εγκατάσταση θα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος εταιρειών 15%. Δεν επιβάλλεται φόρος εμβάσματος στην ανάληψη του εισοδήματος για τη μόνιμη εγκατάσταση στην ιδρυτική οντότητα στο εξωτερικό. Ειδικά καθεστώτα μπορούν να ισχύουν για νομικά πρόσωπα από τις προτιμησιακές φορολογικές αρχές.

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Το φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνει τόσο το επιχειρηματικό εισόδημα όσο και τα κεφαλαιακά κέρδη. Η φορολογική βάση βασίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προσαρμοσμένη για φορολογικούς σκοπούς στον φορολογικό ισολογισμό.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΛΑΦΡΥΝΣΕΙΣ

Φορολογικές ελαφρύνσεις είναι διαθέσιμες για «Μεγάλες Εταιρείες Επενδυτών», οι οποίες στη συνέχεια απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος εταιρειών ανάλογα με την επένδυσή τους για περίοδο δέκα ετών από το πρώτο έτος κατά το οποίο δηλώνουν φορολογητέο εισόδημα εάν:

- επενδύουν σε πάγια περιουσιακά στοιχεία ποσό που υπερβαίνει το 1 δισεκατομμύριο δισεκατομμύρια (περίπου 8,2 εκατομμύρια ευρώ), και
- Προσλαμβάνουν τουλάχιστον 100 επιπλέον υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια της επενδυτικής περιόδου.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΩΛΕΙΑΣ

Η φορολογική ζημία που αποτιμάται στη φορολογική δήλωση μπορεί να μεταφερθεί και να αντισταθμιστεί από τα μελλοντικά κέρδη για περίοδο πέντε ετών. Οι κεφαλαιακές απώλειες μπορούν επίσης να μεταφερθούν για πέντε έτη. Οι κανονικές ζημίες δεν μπορούν να αντισταθμίσουν τα κεφαλαιακά κέρδη και οι κεφαλαιακές απώλειες δεν μπορούν να αντισταθμίσουν τα κανονικά κέρδη.

ΚΕΡΔΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Τα κεφαλαιακά κέρδη που αξιολογούνται από εταιρείες κατοίκους υπόκεινται στο γενικό συντελεστή φόρου εισοδήματος 15% και δηλώνονται στην επιστροφή φόρου εισοδήματος εταιρειών. Τα κεφαλαιουχικά κέρδη των μη εγκατεστημένων νομικών προσώπων υπόκεινται σε φορολογικό συντελεστή 20%, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από μια ισχύουσα φορολογική σύμβαση. Ο φόρος κεφαλαιουχικών κερδών για μη κατοίκους οντότητες καταβάλλεται βάσει της φορολογικής εκτίμησης.

ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Φόρος ακίνητης περιουσίας χρεώνεται σε ακίνητα που βρίσκονται στη Σερβία. Η φορολογική βάση εξαρτάται από τον τύπο του φορολογούμενου και από το αν ο φορολογούμενος διατηρεί τα βιβλία με βάση το μοντέλο των εύλογων αξιών. Ο συντελεστής φόρου εξαρτάται από την τοποθεσία του ακινήτου, αλλά δεν πρέπει να υπερβαίνει το 0,4%.

ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Φόρος με συντελεστή 2,5% ισχύει για τη μεταβίβαση ακινήτου εξ επαχθούς αιτίας, περιλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, της πνευματικής ιδιοκτησίας κ.λπ. Η φορολογική νομοθεσία περί περιουσίας προβλέπει εξαιρέσεις σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. εάν ο ΦΠΑ οφείλεται κατά τη μεταφορά, δεν οφείλεται φόρος μεταβίβασης). στον περί Φορολογίας Ακίνητης Περιουσίας, δηλαδή τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας, πνευματικής ιδιοκτησίας κ.λπ., όπου δεν χρεώνεται ΦΠΑ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ανάλογα με τον τύπο του προσωπικού εισοδήματος που αποκτά ο φορολογούμενος, εξαρτάται ο εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής.

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι η υποχρέωση των ατόμων με διαφορετικές πηγές εσόδων που παράγονται καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Το φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνει έσοδα από την απασχόληση, από αυτοαπασχόληση, δικαιώματα και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, εισόδημα από κεφάλαιο, έσοδα από ενοίκια, εισόδημα από κεφαλαιουχικό κέρδος και άλλα έσοδα.

Οι φορολογούμενοι είναι φορολογικοί κάτοικοι της Σερβίας όσον αφορά το παγκόσμιο εισόδημά τους και μη κατοίκους σε σχέση με το εισόδημα που προέρχεται από τη Σερβία.

ΕΤΗΣΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Με την υποβολή ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, είναι όλοι οι φορολογούμενοι στη Σερβία (φορολογικοί κάτοικοι και μη κάτοικοι) εάν το συνολικό καθαρό εισόδημά τους (σε παγκόσμιο επίπεδο για φορολογικούς κατοίκους και Σέρβους που προέρχονται από μη κατοίκους) κατά το ημερολογιακό έτος υπερβαίνει το μη φορολογητέο όριο μέσου ετήσιου μισθού στη Σερβία.

Τα εισοδήματα που υπόκεινται στον ετήσιο φόρο εισοδήματος περιλαμβάνουν το εισόδημα που προκύπτει από την απασχόληση (μισθός και παροχές σε χρήμα και είδος), καθώς και εισοδήματα από άλλες πηγές (εισόδημα από αυτοαπασχόληση, εισόδημα από δικαιώματα και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, έσοδα από μίσθωση, εισόδημα αθλητών, άλλα εισοδήματα). Τα έσοδα από τόκους και μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη εξαιρούνται από την ετήσια φορολογία εισοδήματος.

Επιπλέον, ο φορολογούμενος έχει το δικαίωμα να απαιτήσει τις ακόλουθες μειώσεις:

- Προσωπική αφαίρεση - 40% του μέσου ετήσιου μισθού που καταβάλλεται στη Σερβία
- Αφαίρεση για τα μέλη της οικογένειας που υποστηρίζονται - 15% του μέσου ετήσιου μισθού που καταβάλλεται στη Σερβία. Οι εκπτώσεις δεν μπορούν να υπερβούν το 50% του φορολογητέου εισοδήματος.

Ο ετήσιος φόρος εισοδήματος εισπράττεται με συντελεστή 10% ή 15% για κάποιο επίπεδο εισοδήματός σας.

Φορολογητέα είναι μόνο το τμήμα του συνολικού καθαρού εισοδήματος που υπερβαίνει το μη φορολογητέο ποσό.

ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΟΙ

ΦΟΡΟΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Ο συντελεστής φορολογίας ακινήτων εξαρτάται από το αν ο φορολογούμενος τηρεί επαγγελματικά αρχεία. Για τους φορολογούμενους που τηρούν επαγγελματικά αρχεία, ο συντελεστής φορολογίας ακινήτων ανέρχεται στο 0,4%. Για τους φορολογούμενους που δεν τηρούν επαγγελματικά αρχεία, ο συντελεστής φόρου ακίνητης περιουσίας είναι προοδευτικός και εξαρτάται από τη φορολογική βάση.

Γενικά, ο φόρος περιουσίας επιβαρύνεται με ακίνητα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο έδαφος της Σερβίας, δηλαδή με δικαιώματα ιδιοκτησίας, μακροχρόνια μίσθωση διαμερίσματος ή οικιστικού κτιρίου (για περίοδο μεγαλύτερη του ενός έτους), δικαίωμα χρήσης και χρήσης ακίνητης περιουσίας το ακίνητο θεωρείται οικιστικό και εμπορικό κτίριο, χώρους γραφείων, γκαράζ, άλλα κτίρια και γη (γήπεδα κατασκευής, γεωργικές εκτάσεις, αγροτεμάχια, δασικές εκτάσεις και άλλα είδη γης).

Φορολογικοί δείκτες

Φορολογική Βάση	Φορολογικός Δείκτης
Έως RSD(δηνάρια) 10,000,000	Up to 0.4%
RSD 10,000,000–25,000,000	RSD 40,000 + 0.6% για ποσά άνω RSD 10,000,000
RSD 25,000,000–50,000,000	RSD 130,000 + 1% για ποσά άνω RSD 25,000,000
Πάνω από RSD 50,000,000	RSD 380,000 + 2% για ποσά άνω RSD 50,000,000

ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (ΦΠΑ)

Ο ΦΠΑ είναι νομικό ή φυσικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένης μιας αλλοδαπής εταιρείας που πραγματοποιεί ανεξάρτητες παραδόσεις αγαθών ή / και υπηρεσιών κατά την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) επιβάλλεται για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών στη Σερβία και για την

εισαγωγή αγαθών με γενικό συντελεστή 20%. Υπάρχουν και ορισμένες παροχές που φορολογούνται με ειδικό συντελεστή 10% για κοινωνικούς λόγους (τρόφιμα, φάρμακα, μπρικέτες και σφαιρίδια), μεταβίβαση του δικαιώματος διάθεσης σε οικιστικά ακίνητα (οικιστικά κτίρια καθώς και κτήματα εντός αυτών) κλπ.

Η βάση ΦΠΑ για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών είναι το ποσό της αντιπαροχής (σε χρήμα, αντικείμενα ακινήτων ή υπηρεσιών) που εισπράττει ή πρέπει να εισπράξει ο πληρωτής ΦΠΑ για τα παραδιδόμενα αγαθά ή τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η βάση ΦΠΑ περιλαμβάνει επίσης:

1) ειδικοί φόροι κατανάλωσης, τελωνειακοί δασμοί και άλλοι εισαγωγικοί δασμοί, καθώς και άλλα δημόσια έσοδα, εκτός από τον ΦΠΑ ·

2) Όλα τα βοηθητικά έξοδα που ο προμηθευτής χρεώνει στον παραλήπτη των αγαθών ή των υπηρεσιών.

Η βάση ΦΠΑ δεν περιλαμβάνει εκπτώσεις και άλλες μειώσεις τιμών που χορηγούνται κατά τη στιγμή της παράδοσης αγαθών ή υπηρεσιών.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν ορισμένες συναλλαγές που απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ και άλλες με μηδενικό συντελεστή βάσει του Νόμου για τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας.

Οι ακόλουθες συναλλαγές είναι μηδενικού επιτοκίου (με δικαίωμα έκπτωσης ΦΠΑ επί των εισροών):

- Εξαγωγή αγαθών.
- Εισαγωγή εμπορευμάτων σε ζώνη ελεύθερων συναλλαγών, μεταφορές και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με αυτή την είσοδο και εμπορία αγαθών και υπηρεσιών εντός της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών.
- Εμπόριο εμπορευμάτων που τελούν υπό καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης.
- Μεταφορές και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται άμεσα με εξαγωγές, διαμετακόμιση ή προσωρινές εισαγωγές αγαθών.
- Τα εμπορεύματα που εισάγονται προσωρινά και στη συνέχεια εξάγονται στο πλαίσιο του τελωνειακού καθεστώτος, καθώς και εμπορεύματα που υπάγονται στο τελωνειακό καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή με εφαρμογή συστήματος αναβολής.

Οι ακόλουθες συναλλαγές απαλλάσσονται (χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ επί των εισροών):

- Τραπεζικές, χρηματοδοτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες.
- Προμήθεια γης (γεωργικές, δασικές, εργοταξιακές - με ή χωρίς κατασκευές), καθώς και τη μίσθωση τέτοιων εκτάσεων.
- Προμήθεια κτιρίων εκτός από την πρώτη μεταβίβαση του δικαιώματος διάθεσης νεόδμητων κτιρίων όπου συμφωνήθηκε μεταξύ δύο καταχωρημένων ΦΠΑ οντοτήτων ότι ο ΦΠΑ θα υπολογιστεί για την παροχή αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι ο αγοραστής μπορεί να εκπέσει πλήρως τον ΦΠΑ της παραγωγής ως εισροή ΔΕΞΑΜΕΝΗ;
- Μεταβίβαση μετοχών, τίτλων, ταχυδρομικών τίτλων.
- Υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες.
- Παροχή αγαθών και υπηρεσιών για τις οποίες ο πληρωτής ΦΠΑ δεν είχε το δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ επί των εισροών κλπ.

Οι περισσότεροι Σέρβοι φορολογούμενοι υποχρεούνται να υποβάλλουν δηλώσεις ΦΠΑ σε μηνιαία βάση εάν ο κύκλος εργασιών τους κατά τους προηγούμενους 12 μήνες ή ο προβλεπόμενος κύκλος εργασιών για τους επόμενους 12 μήνες υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια δρχ. Εάν ο κύκλος εργασιών είναι μικρότερος από 50 εκατομμύρια δρχ., Μια φορολογική δήλωση θα πρέπει να κατατίθεται ανά τρίμηνο.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΖΩΝΕΣ

Τα έσοδα που προέρχονται από εμπορικές δραστηριότητες σε ελεύθερες ζώνες στη Σερβία απαλλάσσονται από τον φόρο προστιθέμενης αξίας. Στην χώρα λειτουργούν 14 ζώνες: Subotica, Novi Sad, Zrenjanin, Sabac, Kragujevac, Uzice, Smederevo, Krusevac, Svilajnac, Apatin, Vranje, Priboj, Βελιγράδι και Πίροτ. Οι ξένες εταιρείες μπορούν να ιδρύσουν μια ιδιωτική εταιρεία σε ελεύθερη ζώνη, υπό την προϋπόθεση έγκρισης από την κυβέρνηση.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Εάν ένας φορολογούμενος έχει ήδη καταβάλει φόρο επί των κερδών που παράγονται στο εξωτερικό, δικαιούται πίστωση φόρου εταιρικής κέρδους στη Σερβία για το ήδη καταβληθέν ποσό. Το ίδιο δικαίωμα απολαμβάνει ένας φορολογούμενος που κερδίζει έσοδα και καταβάλλει φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων σε άλλη χώρα, υπό τον όρο ότι υπάρχει συνθήκη διπλής φορολογίας με τη χώρα αυτή.

Ο κατάλογος των 54 χωρών με τις οποίες η Δημοκρατία της Σερβίας έχει συνάψει συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας την 1η Ιανουαρίου 2016 παρουσιάζεται παρακάτω, μαζί με την κατανομή των πραγματικών συντελεστών παρακράτησης φόρου επί των μερισμάτων, των τόκων και των δικαιωμάτων:

No.	Χώρα	Μερίσματα *	Επιτόκιο	Δικαιώματα
1	Αλβανία	5/15	10	10
2	Αυστρία	5/15	10	5/10**

3	Αζερμπαϊτζάν	10	10	10
4	Λευκωσία	5/15	8	10
5	Βέλγιο	10/15	15	10
6	Βοσνία - Ερζεγοβίνη	5/10	10	10
7	Βουλγαρία	5/15	10	10
8	Καναδάς	5/15	10	10
9	Κίνα	5	10	10
10	Κροατία	5/10	10	10
11	Κύπρος	10	10	10
12	Τσεχία	10	10	5/10***
13	Δανία	5/15	10	10
14	Αίγυπτος	5/15	15	15
15	Εσθονία	5/10	10	5/10***
16	Φινλανδία	5/15	0	10
17	Γαλλία	5/15	0	0
18	Βόρεια Μακεδονία	5/15	10	10
19	Γεωργία	5/10	10	10
20	Γερμανία	15	0	10
21	Ελλάδα	5/15	10	10
22	Ουγγαρία	5/15	10	10
23	Ινδία	5/15	10	10
24	Ιράν	10	10	10
25	Ιρλανδία	5/10	10	5/10***
26	Ιταλία	10	10	10
27	Κουβέιτ	5/10	10	10
28	Λετονία	5/10	10	5/10**
29	Λιβύη	5/10	10	10
30	Λιθουανία	5/10	10	10
31	Μαλαισία	20****	10	10
32	Μάλτα	5/10	10	5/10**
33	Μολδαβία	5/15	10	10
34	Μαυροβούνιο	10	10	5/10**
35	Ολλανδία	5/15	0	10
36	Βόρειος Κορέα	10	10	10
37	Νορβηγία	5/10	10	5/10**
38	Πακιστάν	10	10	10
39	Πολωνία	5/15	10	10
40	Κατάρ	5/10	10	10
41	Ρουμανία	10	10	10
42	Ρωσία	5/15	10	10
43	Σλοβακία	5/15	10	10
44	Σλοβενία	5/10	10	5/10**
45	Ισπανία	5/10	10	5/10***
46	Σρι Λάνκα	12.50	10	10
47	Σουηδία	5/15	0	0
48	Ελβετία	5/15	10	0/10*****
49	Τυνησία	10	10	10
50	Τουρκία	5/15	10	10
51	Ουκρανία	5/10	10	10
52	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	0/5/10**** *	0/10*****	10

53	Ηνωμένο Βασίλειο	5/15	10	10
54	Βιετνάμ	10/15	10	10

Εάν η δικαιούχος εταιρεία κατέχει τουλάχιστον το 25% (20% στη συνθήκη με την Ελβετία, 5% στη συνθήκη με τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα) των μεριδίων συμμετοχής / μετοχών της εταιρείας που πληρώνει, ισχύει το χαμηλότερο από τα δύο ποσοστά.

** ισχύει ποσοστό 5% για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης πνευματικών δικαιωμάτων για λογοτεχνικά, καλλιτεχνικά ή επιστημονικά έργα, συμπεριλαμβανομένων κινηματογραφικών ταινιών και ταινιών ή κασετών για την τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

Το ποσοστό 10% ισχύει για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, σχεδίου ή μοντέλου, σχεδίου, μυστικού τύπου ή διαδικασίας ή για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού ή για πληροφορίες σχετικά με βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία (τεχνογνωσία).

***

5% εφαρμόζεται για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης πνευματικών δικαιωμάτων για λογοτεχνική, καλλιτεχνική ή επιστημονική εργασία, εκτός από το λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών, συμπεριλαμβανομένων κινηματογραφικών ταινιών.

Το ποσοστό 10% ισχύει για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, σχεδίου ή υποδείγματος, σχεδίου, μυστικού τύπου ή διαδικασίας, καθώς και λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών ή για χρήση ή δικαίωμα χρήσης βιομηχανικών, εμπορικών ή επιστημονικών εξοπλισμών ή για πληροφορίες σχετικά με τη βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία (τεχνογνωσία).

****

Εφαρμόζεται συντελεστής 10% εάν ο πληρωτής είναι κάτοικος της Μαλαισίας, ενώ εφαρμόζεται συντελεστής 20% εάν ο πληρωτής είναι κάτοικος της Σερβίας.

***** θα ισχύει όταν καταβάλλεται στην κυβέρνηση του συμβαλλόμενου κράτους (ή στις πολιτικές υποδιαίρεσεις ή στις τοπικές αρχές). Σε περίπτωση πληρωμών μερίσματος που πραγματοποιούν κάτοικοι φορολογουμένων της Σερβίας σε φορολογικούς κατοίκους των ΗΑΕ, το Πρωτόκολλο προβλέπει τον ειδικό κατάλογο των οντοτήτων στις οποίες εφαρμόζεται συντελεστής 0% επί των μερισμάτων.

*****

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο της Συνθήκης, το ποσοστό 10% δεν θα εφαρμοστεί, εφόσον η Ελβετία δεν επιβάλλει παρακράτηση φόρου επί των δικαιωμάτων. Μέχρι εκείνη την στιγμή, τα δικαιώματα θα φορολογούνταν μόνο στο συμβαλλόμενο κράτος του οποίου ο κάτοικος είναι ο πραγματικός δικαιούχος.

7 ΕΞΑΓΩΓΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ

Ειδικοί φόροι κατανάλωσης ισχύουν για τα ακόλουθα:

- Ορυκτέλαια
- Αλκοόλ
- Προϊόντα καπνού
- Καφές
- Εισαγόμενα αναψυκτικά (μη αλκοολούχα) ποτά.–

ACCOUNTING & REPORTING

Η λογιστική στη Σερβία διέπεται από τον αντίστοιχο νόμο περί λογιστικής.

Η ρύθμιση της λογιστικής στη Σερβία περιλαμβάνει τους ακόλουθους τομείς του Νόμου:

- Τρόπος τήρησης των λογαριασμών
- Αναγνώριση και αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, εσόδων και εξόδων
- Η σύνταξη και παρουσίαση των υποβολών και η γνωστοποίηση και επεξεργασία των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων
- Όροι και τρόπος ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων και του εσωτερικού ελέγχου.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΕ ΣΕΡΒΙΑ

Οι επιχειρηματικές οντότητες στη Σερβία μπορούν να εκτελούν ανεξάρτητα τα λογιστικά και λογιστικά καθήκοντα.

Η λογιστική μπορεί να πραγματοποιείται από υπαλλήλους που έχουν ανατεθεί να εκτελούν λογιστικά καθήκοντα και πρέπει να ακολουθούν κανόνες που ρυθμίζουν το γενικό πτυχίο, την εργασιακή εμπειρία και άλλες απαιτήσεις για αυτούς τους τους υπαλλήλους.

Εναλλακτικά, οι επιχειρηματικές οντότητες στη Σερβία μπορούν να συνάψουν τις λογιστικές υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου σε άλλες επιχειρηματικές οντότητες στη Σερβία που είναι εγγεγραμμένες για την παροχή λογιστικών υπηρεσιών. Στη συνέχεια, οι υπάλληλοι αυτών των εταιρειών έχουν την υποχρέωση να τηρούν λογιστικά βιβλία και να καταρτίζουν οικονομικές καταστάσεις και να πληρούν τις απαιτήσεις των κανονισμών (λογιστική, λογιστική, εταιρεία λογιστικών υπηρεσιών κλπ.).

Ωστόσο, η επιλογή αυτή δεν ισχύει για τις τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τις ασφαλιστικές εταιρείες, τους παρόχους χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα συνταξιοδοτικά ταμεία, τις εταιρείες διαχείρισης εθελοντικών συνταξιοδοτικών ταμείων, τα αμοιβαία κεφάλαια επενδύσεων, τις εταιρείες διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, χρηματιστηρίων και μεσιτών εταιρείες.

Η προθεσμία για την καταχώρηση των λογιστικών εγγράφων παρατείνεται κατά τρόπον ώστε το έγγραφο να υποβληθεί για λογιστική εντός τριών εργάσιμων ημερών (αντί τριών ημερών) της ημέρας της συναλλαγής ή της ημερομηνίας παραλαβής και να διεξαχθεί η διεκπεραίωση του λογιστικού ελέγχου εντός πέντε εργάσιμων ημερών ημέρες (αντί πέντε ημερών) της ημέρας υποβολής.

Η Εθνική Τράπεζα της Σερβίας, οι εμπορικές τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται, σύμφωνα με το νόμο, από την Εθνική Τράπεζα της Σερβίας. ασφαλιστικές εταιρείες; προμηθευτές χρηματοδοτικής μίσθωσης · εθελοντικά ταμεία συντάξεων · εταιρείες διαχείρισης εθελοντικών συνταξιοδοτικών ταμείων · ανοικτά και κλειστά επενδυτικά κεφάλαια · εταιρείες διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων · των χρηματιστηρίων και των μεσιτικών γραφείων · καθώς και εταιρείες factoring βάσει αυτού του νόμου θεωρούνται μεγάλες οντότητες.

Μέγεθος εταιρείας - νομικοί ορισμοί

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ	ΜΙΚΡΕΣ	ΜΕΣΑΙΕΣ	ΜΕΓΑΛΕΣ
Μέσος αριθμός εργαζομένων	έως 10	10-50	50-250	Πάνω από 250
Επιχειρησιακό κεφάλαιο	έως EUR 700,000	EUR 700,000-8,800,000	EUR 8,800,000-35,000,000	Πάνω από EUR 35,000,000
Μέση τιμή συνολικού ενεργητικού	Up to EUR 350,000	EUR 350,000-4,400,000	EUR 4,400,000-17,500,000	Πάνω από EUR 17,500,000

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Τα οικονομικά αρχεία, οι οικονομικές καταστάσεις, οι ετήσιες εκθέσεις, η απόφαση για την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων, η έκθεση του ελεγκτή, η απόφαση για τη διανομή κερδών και άλλες οικονομικές πληροφορίες πρέπει να καταρτίζονται στη σερβική γλώσσα.

Οι οικονομικές καταστάσεις (ξεχωριστές και ενοποιημένες) όλων των νομικών οντοτήτων που καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ ή τα ΔΠΧΠ για τις ΜΜΕ, θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- Ισολογισμός
- Κατάσταση εσόδων
- Κατάσταση ταμειακών ροών
- Δήλωση σχετικά με τις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων
- Κατάσταση συνολικού εισοδήματος
- Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι μικρές νομικές οντότητες πρέπει να καταρτίζουν ισολογισμό και κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταχωρούνται στο Μητρώο Οικονομικών Καταστάσεων του Οργανισμού Σερβικών Μητρώων Επιχειρήσεων (SBRA). Το Μητρώο Οικονομικών Καταστάσεων άρχισε τη δραστηριότητά του στο Σερβικό Οργανισμό Επιχειρηματικών Μητρώων την 1η Ιανουαρίου 2010. Με το νέο νόμο για τη λογιστική, ο οποίος

τέθηκε σε ισχύ τον Ιούλιο του 2013, εισήχθη ένα σύνολο καινοτομιών στον τομέα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, αρχής γενομένης από το 2015. Η πιο σημαντική καινοτομία είναι η ηλεκτρονική υποβολή των οικονομικών καταστάσεων με τον Οργανισμό Σεργείων Επιχειρήσεων της Σερβίας, με την κατάλληλη ηλεκτρονική υπογραφή του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου. Ταυτόχρονα, ο όγκος των στοιχείων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ευθυγραμμίζεται με την οικονομική ισχύ της φορολογικής οντότητας, ενώ τα στοιχεία για στατιστικές και άλλες ανάγκες παραδίδονται ξεχωριστά από τις οικονομικές καταστάσεις. Η βάση δεδομένων για στατιστικές ανάγκες είναι μια κεντρική και ολοκληρωμένη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με υπολογιστικά εναρμονισμένα δεδομένα από τις εκθέσεις για στατιστικές ανάγκες που περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και το στατιστικό παράρτημα, τα οποία κατατίθενται στη SBRA από νομικά πρόσωπα και επιχειρηματίες για το επιχειρησιακό έτος αντιστοιχεί στο ημερολογιακό έτος. Οι εκθέσεις για τις στατιστικές ανάγκες πρέπει να υποβάλλονται στην SBRA μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του επόμενου έτους για το προηγούμενο έτος.

Οι νομικές οντότητες και οι επιχειρηματίες πρέπει να υποβάλουν τις τελικές οικονομικές τους καταστάσεις για το προηγούμενο έτος στη SBRA μέχρι τις 30 Ιουνίου του τρέχοντος έτους.

ΕΛΕΓΧΟΣ

Ο έλεγχος στη Σερβία διέπεται από τον νόμο για τον έλεγχο.

Ο σκοπός του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων είναι να δοθεί στον ελεγκτή η δυνατότητα να εκφράσει γνώμη για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα / Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων είναι υποχρεωτικός για τις μεγάλες και μεσαίες νομικές οντότητες, καθώς και για τους εκδότες που πωλούν τους μακροπρόθεσμους τίτλους τους με δημόσια προσφορά. Οι έλεγχοι διεξάγονται κάθε έτος με βάση πληροφορίες σχετικά με την ταξινόμηση νομικών προσώπων για το προηγούμενο έτος. Οι εκδότες κινητών αξιών καλούνται να λάβουν έκθεση ελεγκτή για το έτος που προηγείται του έτους κατά το οποίο εκδόθηκαν οι τίτλοι.

Οι έλεγχοι διεξάγονται σύμφωνα με τον νόμο για τον έλεγχο, τα διεθνή λογιστικά πρότυπα (ISA) και τον κώδικα δεοντολογίας των επαγγελματιών λογιστών. Οι οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται από πιστοποιημένους ελεγκτές που απασχολούνται από ελεγκτικές εταιρείες. Ένα αρμόδιο όργανο της νομικής οντότητας λαμβάνει την απόφαση σχετικά με την επιλογή της ελεγκτικής εταιρείας.

Οι ελεγκτικές εταιρείες υποχρεούνται να αντικαθιστούν έναν εγκεκριμένο πιστοποιημένο ελεγκτή τουλάχιστον κάθε επτά χρόνια.

Οι έλεγχοι διεξάγονται βάσει γραπτής συμφωνίας που συνάπτεται το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου του έτους στο οποίο αναφέρεται ο έλεγχος. Οι έλεγχοι διενεργούνται έναντι καταβολής ενός συμφωνηθέντος τέλους, εφόσον το τέλος καθορίζεται από τη σύμβαση για τις ελεγκτικές υπηρεσίες.

Η εποπτεία νομικών προσώπων όσον αφορά τον έλεγχο των λογιστικών βιβλίων και τη διατήρηση ενός γενικού μητρώου διενεργείται από τις φορολογικές αρχές σύμφωνα με τον νόμο περί φορολογικής διαδικασίας και διοίκησης.

Μια νέα απαίτηση είναι ότι οι εταιρείες που δεν είχαν καμία επιχειρηματική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους και δεν έχουν περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις μέσα στις οικονομικές τους καταστάσεις υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση αδράνειας μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στους Σέρβους Οργανισμούς Μητρώων Επιχειρήσεων.

8

ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Προοπτικές της εμπορικής και επιχειρηματικής παρουσίας και τομείς προτεραιότητας (συμπεριλαμβανομένων δυνητικών συνεργασιών)

Οι κύριοι τομείς οι οποίοι έχουν σημαντικές προοπτικές και οι οποίοι υποστηρίζονται τόσο από την Κυβέρνηση της Σερβίας αλλά και από την ΕΕ περιλαμβάνουν:

- **τις μεταφορές & υποδομές** (υπάρχει έντονη κινητικότητα και ανταλλαγή επισκέψεων αξιωματούχων από τις δύο χώρες) ενώ βρίσκονται υπό σχεδιασμό καινούργια projects σε ολόκληρη τη χώρα.
- **την ενέργεια** (η ενεργειακή διασύνδεση των Δ. Βαλκανίων αποτελεί προτεραιότητα για τις περισσότερες χώρες και για την ΕΕ)
- **την τεχνολογία, καινοτομία & χρηματοοικονομική τεχνολογία (fintech)**. Μέσω της ψηφιακής ατζέντα, η οποία είναι υψηλά στις προτεραιότητες της σερβικής Κυβέρνησης και η οποία παρέχει δυνατότητες συνεργασίας σε τομείς καινοτομίας, τεχνολογίας, νεοφυών εταιρειών και fintech.
- **τη διαχείριση αποβλήτων**, σημαντικό πεδίο για την ΕΕ το οποίο παρουσιάζει σημαντικές ευκαιρίες στη σερβική αγορά.

9

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία	Τηλ: +381-11-3226523, 3331900	gremb.bel@mfa.gr
Προξενικό Γραφείο	Τηλ: +381-11-3341507, 3331906	grcon.bel@mfa.gr
Γραφείο Ο.Ε.Υ.	Τηλ: +381-11-3231577, 3222338	ecocom-belgrade@mfa.gr
Γραφείο ΑΚ.ΑΜ.	Τηλ: +381-11-3034698	greekemba@eunet.rs
Γραφείο Τύπου & Επικοινωνίας	Τηλ: +381-11-3340511, 3030688, 3345415	greekpress@open.telekom.rs
Γραφείο ΕΟΤ Βελιγραδίου	Τηλ: +38692931738	lazaridou_s@gnto.gr

2. Σερβικές Αρχές

Προεδρία της Δημοκρατίας	Τηλ. +381-11-3043068	predstavkegradjana@predsednik.rs
Γραφείο Πρωθυπουργού	Τηλ: +381-11-36120115	predsenikvlade@gov.rs
Υπουργείο Οικονομικών	Τηλ: +381-11-3642862	press@mfp.gov.rs
Υπουργείο Οικονομίας	Τηλ: +381-11-3642600	press@[rivreda.gov.rs
Υπουργείο Γεωργίας & Προστασίας του		
Περιβάλλοντος	Τηλ: +381-11-2607960, 3612197	office@minpolj.gov.rs

Υπουργείο Κατασκευών, Μεταφορών &

Υποδομών

Τηλ: +381-11-3614652

pr@ms.gov.rs

Υπουργείο Ορυχείων & Ενέργειας

Τηλ: +381-11-3604403

kabinet@mre.gov.rs

Υπουργείο Εμπορίου, Τουρισμού &

Τηλεπικοινωνιών

Τηλ: +381-11-3113432

kabinet@mtt.gov.rs

Υπουργείο Δικαιοσύνης

Τηλ: +381-11-7858000

kontakt@mpravde.gov.rs

Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης & Τοπικής

Αυτοδιοίκησης

Τηλ: +381-11-3620149, 3334125, 3613654

jparezanovic@gov.rs

Υπουργείο Εσωτερικών

Τηλ: +381-11-3062000

info@mup.gov.rs

Υπουργείο Άμυνας

Τηλ: +381-11-3006311

info@mod.gov.rs

Υπουργείο Εξωτερικών

Τηλ: +381-11-3068000, 3616333

mfa@mfa.rs

Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών &

Τεχνολογικής Ανάπτυξης

Τηλ: +381-11-3616489

kabinet@mpn.gov.rs

Υπουργείο Υγείας

Τηλ: +381-11-36116251, 3614890

kabinet@zdravlje.gov.rs

Υπουργείο Εργασίας, Απασχόλησης,

Βετεράνων & Κοινωνικής Πολιτικής

Τηλ: +381-11-3038661

press@minrzs.gov.rs

Υπουργείο Νεολαίας & Αθλητισμού

Τηλ: +381-11-3130912, 3117099

sekretarijat.mos@mos.gov.rs

Υπουργείου Πολιτισμού & Πληροφοριών Τηλ: +381-11-3398172, 3398811

kabinet@kultura.gov.rs

Υπουργός άνευ Χαρτοφυλακίου, κα Jadranka

Joksimonic, αρμόδια για την

Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση

Τηλ: +381-11-3617580

kabinet@eu.rs

Υπουργός άνευ Χαρτοφυλακίου, κ. Velimir

Plic, αρμόδιος για καταστάσεις

εκτάκτου ανάγκης

Τηλ: +381-11-3112282

kabinet@mbpvs.gov.rs

Γραφείο Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης

Τηλ: +381-11-3061100, 3061102, 3061103

office@seio.gov.rs

Γραφείο Στήριξης και Αποκατάστασης

Πλημμυροπαθών Περιοχών Τηλ: +381-11-3617737, 3617584 press@obnova.gov.rs

Γραφείο Κοσσόβου και Μετοχίου Τηλ: +381-11-3111019

Γραφείο Ανθρωπίνων & Μειονοτικών
Δικαιωμάτων Τηλ: +381-11-3114528 director@ljudskaprava.gov.rs

Γραφείο Συνεργασίας με τους Απόδημους
& τους Σέρβους της Περιοχής Τηλ: +381-11-2638033, 2639221, 3202900 info@diaspora.gov.rs

Γραφείο Συνεργασίας με τις Εκκλησίες
& τις Θρησκευτικές Κοινότητες Τηλ: +381-11-3112811 kabinet@vere.gov.rs

Γραφείο Συνεργασίας με την Κοινωνία
των Πολιτών Τηλ: +381-11-3113895, 3113859 office@civilnodrustvo.gov.rs

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο
Σερβίας Τηλ. +381-11-3300900 info@pks.rs

Εμπορικό Επιμελητήριο Βοϊβοντίνας Τηλ: +381-21-4803709 info@pkv.rs

Οικονομικό Επιμελητήριο Βελιγραδίου Τηλ: +381-11-2641355, 2643344, 2643899 mmj@kombeg.org.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Νόβι
Σαντ Τηλ: +381-21-4802088 office@rpkn.com

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Νις Τηλ: +381-18-510999, 255668, 255391 rpknis@rpknis.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Ζρένιανιν Τηλ: +381-23-562979, 535890
zrenjanin@komora.net

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Κικίντα Τηλ: +381-230-21080, 21173 office@rpk-ki.co.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Βάλιεβο Τηλ: +381-14-221721, 222314 office@rpk-valjevo.co.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο
Πόζαρεβατς Τηλ: +381-12-556800, 556801, 556802 rpkpo@ptt.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Ζάιετσαρ Τηλ: +381-19-421901, 421411 info@rpk-zajecar.co.rs

Περιφερειακό Εμπορικό & Βιομηχανικό
Επιμελητήριο Λέσκοβατς Τηλ: +381-16-212203, 250011 leskovac@komora.net

Περιφερειακό Εμπορικό & Βιομηχανικό

Επιμελητήριο Κράγκουϊεβατς Τηλ: +381-34-335805, 335010, 334049 komora@rpk.kg.co.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Κράλιεβο Τηλ: +381-36-334655, 231711 kraljevo@komora.net

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Ούζιτσε Τηλ: +381-31-514394, 513483 office.uzice@komora.net

Περιφερειακό Εμπορικό & Βιομηχανικό

Επιμελητήριο Πάντσεβο Τηλ: +381-13-343475, 354055, 343255 rpkpancevo@komora.net

Οικονομικό Επιμελητήριο Σρεμ Τηλ: +381-22-610778 office@rpksrem.co.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο

Κρούσεβατς Τηλ: +381-37-441128, 441280, 418520 krusevac@komora.net

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο Σόμπορ Τηλ: +381-25-420780, 420930 office@rpksombor.co.rs

Περιφερειακό Εμπορικό Επιμελητήριο

Σούμποτιτσα Τηλ: +381-24-553357, 553420 subotica@komora.net

4. Τράπεζες

AGROINDUSTRIJSKO KOMERCIJALNA

BANKA "AIK BANKA" a.d. Nis Τηλ: +381-18-507400, 507410 kabinet@aikbanka.rs

AIK BANK

BANCA INTESA a.d. Beograd Τηλ: +381-11-2011200 kontakt@bancaintesa.rs

"BANKA POSTANSKA STEDIONICA a.d. Beograd Τηλ: +381-11-2020292

CREDIT AGRICOLE BANKA SRBIJA a.d. Novi Sad Τηλ: +381-21-4876876

CACANSKA BANKA a.d. Cacak Τηλ: +381-32-302200, 302100, 3022033

office@cacanskabanka.co.rs

MTS BANKA a.d. Beograd Τηλ: +381-11-6557338 office@mts-banka.rs

ERSTE BANK a.d. Novi Sad Τηλ: +381-11-2015005 info@erstebank.rs

EUROBANK a.d. Beograd Τηλ: +381-11-2065881, 2023353 office@eurobank.rs

FINDOMESTIC BANKA a.d. BEOGRAD Τηλ: +381-11-33131733, 3336000

head.branch@findomestic.rs

HYPOTHEKALNA BANKA ADRIJA a.d. Beograd Τηλ: +381-11-2226000 info@hypo-alpe-adria.rs

JUBMES BANKA a.d. Beograd Τηλ: +381-11-2205500 jubmes@jubmes.rs

“JUGOBANKA JUGBANKA” a.d. Kosovska Mitrovica Τηλ.: +381-28-425454, 425455

kontakt@jugobankajugbanka.rs

KBM BANKA a.d. Kragujevac

Τηλ.: +381-34-335617

kontakt@kbm.rs

KOMERCIJALNA BANKA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3080100, 2018600

posta@kombank.com

MIRABANK a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3655400

NLB BANKA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-2225100, +38-21-452144 info@nlb.rs

OPPORTUNITY BANKA a.d. Novi Sad

Τηλ.: +381-21-530111, 530024

office@obs.rs

OTP BANKA SRBIJA a.d. Novi Sad

Τηλ.: +381-21-4800000

ProCredit Bank a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-2077906, 2057000

RAIFFEISEN BANKA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3202100

info@raiffeisenbank.rs

SBERBANK SRBIJA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-2013200, 2257498

info@sberbank.rs

SOCIETE GENERALE BANKA SRBIJA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3011400

stanovistvo.sgs@socgen.com

SRPSKA BANKA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3607200, 3607337 banka@srpskabanka.rs

TELENOR BANKA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-4409670

officebanka@telenor.rs

UNICREDIT BANK SRBIJA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3204500, 3777888

kontakt@unicreditbank.rs

VOJVODJANSKA BANKA a.d. Novi Sad

Τηλ.: +381-21-4886600, 2228481, 421077

info@voban.groupnbg.com

VTB BANKA a.d. Beograd

Τηλ.: +381-11-3952213, 3952200

info@vtbbanka.rs

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

BEOGRADSKI SAJAM

Τηλ.: +381-11-2655555

info@sajam.rs

NOVOSADSKI SAJAM

Τηλ.: +381-21-4830000

info@sajam.net

BELEXPO d.o.o. Beograd

Τηλ.: +381-11-2632228

info@belexpo.rs

A & L EXPO d.o.o. Beograd

Τηλ.: +381-11-7111685, 3340454

office.alexpo@gmail.com

6. Ξενοδοχεία

Βελιγράδι

ART HOTEL BEOGRAD

Τηλ.: +381-11-3312000 info@belgradeearthotel.com

BALKAN HOTEL Τηλ.: +381-11-3636000, 2687466 info@balkanhotel.net
reservations@balkanhotel.net

BEST WESTERN HOTEL SUMADIJA Τηλ.: +381-11-3054100 office@hotelsumadija.com

BEST WESTERN HOTEL M Τηλ.: +381-11-3090401, 3090402 hotel-m@bestwestern-ce.com office@hotel-m.com

CITY HOTEL BELGRADE Τηλ.: +381-11-3600700, 3600701, 3600702, 3600703 office@bgcityhotel.com
marketing@bgcityhotel.com

CROWN PLAZA Τηλ.: +381-11-2204115, 2204004 begcp.frontdesk@ihg.com

CRYSTAL HOTEL BELGRADE Τηλ.: +381-11-7151000 info@crystalhotel.rs

DESIGN HOTEL MR. PRESIDENT Τηλ.: +381-11-3602222 r@hotelmrpresident.com gm@hotelmrpresident.com

ELEGANCE HOTEL Τηλ.: +381-11-2075000, 3319654 office@hotelegance.rs

EUROPA GARNI HOTEL Τηλ.: +381-11-3626017 office@hotelevropa.rs

HILTON BELGRADE HOTEL – Τηλ. : +381-11-7555700, begbs_hotel@hilton.com

HOTEL EXCELSIOR Τηλ.: +381-11-3231381, 4402900 receptsija@hotelexcelsior.rs

HOTEL HELVETIA Τηλ.: +381-11-3348993 info@hotelhelvetia.info

HOTEL HOLIDAY INN Τηλ.: +381-11-3100000 reception@hibelgrade.rs

LAV HOTEL Τηλ.: +381-11-3163289, 3163291 reception@hotellav.co.rs info@hotellav.co.rs

MOSKVA HOTEL Τηλ.: +381-11-3642069, 3642071 info@hotelmoskva.rs frontoffice@hotelmoskva.rs

HYATT REGENCY BELGRADE Τηλ.: +381-11-3011234 belgrade.regency@hyatt.com

IN HOTEL Τηλ.: +381-11-3105354, 3105300, 3105355 sales@inhotel-belgrade.rs frontoffice@inhotel-belgrade.rs

“LE PETIT PIAF” HOTEL Τηλ.: +381-11-3035252 office@petitpiaf.com reservations@petitpiaf.com

LIFE DESIGN HOTEL Τηλ.: +381-11-3534300 reservations@lifedesignhotel.rs frontoffice@lifedesignhotel.rs

MAJESTIC HOTEL Τηλ.: +381-11-3285777 office@majestic.rs

METROPOL PALACE HOTEL Τηλ.: +381-11-3231212, 3333100, 3333200 office@metropolpalace.com

NEVSKI HOTEL Τηλ.: +381-11-3229722, 3223573 office@hotelnevski.com

PALACE HOTEL Τηλ.: +381-11-2185585, 2637222 office@palacehotel.rs

PARK HOTEL Τηλ.: +381-11-3640383, 3640384, 3640385 reception@hotelparkbeograd.rs

Νόβι Σαντ

BEST WESTERN PREZIDENT HOTEL Τηλ.: +381-21-4877444 reservations@prezidenthotel.com
prezident@bestwestern-ce.com

HOTEL PARK Τηλ.: +381-21-4888888, 6611711 info@hotelparkns.com prodaja@hotelparkns.com
marketing@hotelparkns.com

MASTER HOTEL Τηλ.: +381-21-4878700 office@metropolpalace.com

Άλλες πόλεις

HOTEL VILLA BREG (Vrsac) Τηλ.: +381-13-831000 office@villabreg.com sales@villabreg.com

HOTEL VOJVODINA (Zrenjanin) Τηλ.: +381-23-261233 repcija@hotel-vojevodina.rs reception@hotel-vojevodina.rs

HOTEL JUNIOR (Brzece) Τηλ.: +381-37-823355 info@junior-kopaonik.com

IZVOR HOTEL (Arandjelovac) Τηλ.: +381-34-700400 office@a-hotel-izvor.com

7. Διπλωματικές Αποστολές

http://mfa.gov.rs/diplomatic_list.pdf

<http://www.mfa.gov.rs/en/embassies/serbian-diplomatic-missions/serbian-embassies>

8. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

<http://www.abyznewslinks.com/yugos.htm>

9. Τεχνολογικά- Ερευνητικά Κέντρα

- StartIT, <https://startit.rs>
- *Impact Hub*, <https://belgrade.impacthub.net>
- **Science Technology Park Belgrade**, <https://ntpark.rs>

10.Ελληνικός Σύνδεσμος Επιχειρήσεων - www.hba.rs

Address: Blvd Arsenija Carnojevica 68/8,11070 Belgrade

Phone Number: [+381 11 36 26 067](tel:+381113626067), [+381 64 82 96 508](tel:+381648296508)

Web site: www.hba.rs

Email: office@hba.rs
